

DIRVA

Nr. 52

Gegužė-May 3, 1963

Cleveland, Ohio

PO RINKIMŲ ITALIJOJE

KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI IR TOLIAU LIEKA STIPRIAUSIA PARTIJA, TAČIAU VALDYTI JI GALI SU KAIRIŲJŲ AR DEŠINIŲJŲ TALKA. — TIEK VIENI, TIEK KITI IŠ RINKIMŲ IŠEJO SUSTIPRĖJĘ IR UŽ SAVO TALKĄ GALI REIKALAUTI DIDESNĖS KAINOS. — UŽ TAT KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ TARPE BUS DAUG GINČŲ, KURIUOS NULEMS VATIKANO PAŽIŪROS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Nors rašant šias eilutes galutini įvykusių Italijos rinkimų rezultatai ir nebuvo žinomi, bendras vaizdas buvo toks, kad krikščionys demokratai ir toliau liks didžiausia partija, surinkusi apie 39% visų balsų (1958 m. -- 41,2). Antroje vietoje eina komunistai, kurie padidino savo gautų balsų skaičių, kas neturėtų stebinti, atsiminus paskutiniojo laiko Vatikano politiką. Vadinamieji Nenni socialistai, kurie nuo komunistų tik tuo skiriasi, kad nepripažįsta Maskvos vadovybės, atrodo, išlaikys tas pačias pozicijas, kurias turėjo. Tokiu būdu, teoriškai, dabartinės Amintore Fanfani vyriausybės kombinacija ir toliau galės išsilaikyti. Toji kombinacija, tai vadinamasis "atidarymas į kairę" -- apertura a sinistra, kurio dėka krikščionys demokratai galėjo valdyti Italiją su Nenni socialistų talka. Tie paskutiniai vyriausybės neryšiai, tačiau per balsavimus ją palaikė. Už tai atsimokėdama vyriausybė stengėsi savo politiką suderinti su socialistų pageidavimais.

Tokios politikos priešininkai liberalai, social-demokratai ir neo-fašistai savo gautų balsų skaičių padidino, ypač pašoko libera-

lų gautų balsų skaičius. Todėl, teoriškai sprendžiant, rinkimai galėtų atidaryti duris krikščionių demokratų koalicijai su dešiniomis partijomis, ko tos partijos dešiniasis sparnas ir sieks. Kairysis tos partijos sparnas sieks išlaikyti toliau "atidarymo į kairę" tradiciją, aiškindamas, kad komunistai, kurie surinko per 25% visų balsų (1958 m. -- 21,8 %) kartu su Nenni socialistais gavo daugiau balsų negu krikščionys demokratai, o tai reiškia, kad į kairę linkusi vyriausybė gali turėti daugiau pasitikėjimo tautoje negu dešinioji. Savaimė aišku, kad ir Nenni socialistai gali padidinti kainą už savo paramą vyriausybei. Į vyriausybę su krikšč. demokratais spraudžiasi ir patys komunistai. Todėl "atidarymas į kairę" galimas ir toliau, jei kairieji nutars, kad dar nereikia lauztis pro atdaras duris, bet tik mandagiai įeiti. Kitaip sakant, jei kairieji nestatys per didelių reikalavimų "atidarymas į kairę" liks ir toliau, nes krikščionių demokratų laikyseną lėms Vatikano pažiūros, o jos šiandien aiškinamos taip, kad Vatikanas yra už koezistenciją. Tai nėra koezistencija su komunizmu, bet tik su komunistais,

t.y. su klaidingai tikinčiais žmonėmis, kuriuos tačiau dėl to dar nereikia sunaikinti ir su kuriais galima bendrauti.

Prof. James Burnham, paskutiniame National Review numeryje taip samprotauja apie Vatikano koezistencijos politikos prasme:

* Arba Vatikanas klysta dėl komunistų siekių ir tikisi, kad Bažnyčia gali surasti modus vivendi su komunistais. Tokią prielaidą galima paremti faktu, kad komunistų partija sudaro Italijos socialinio gyvenimo svarbią dalį, o komunistinėje Lenkijoje jau egzistuoja šioks toks, nors ir ne labai tvirtas, modus vivendi.

* Arba Vatikanas nutarė, kad Vakarai t.y. Vakarų socialinė santvarka jau miršta ir Bažnyčia turi surasti kokią nors būdą sugyventi su naujais valdovais. Turint galvoje, kad galutinis Bažnyčios tikslas nėra susijęs su šiuo pasauliu, Bažnyčia turi vengti ir bet kokio sutapimo su šio pasaulio santvarkomis.

Dėl tokios būklės derybos dėl naujos Italijos vyriausybės gali būti labai įdomios ir reikšmingos.

Žinios iš viso pasaulio

• WINSTON CHURCHILL SU NESLEPIAMU LIŪDESIU pareiškė pasitraukęs iš politinio gyvenimo ir užleidęs savo vietą Aukštuosiuose Rūmuose.

Tuo užskleidžiamas istorijos lapas didelio politiko, pasaulinio masto valstybės vyro.

• TRYS INDIANA UNIVERSITETO STUDENTAI buvo apkaltinti priešvalstybine veikla. Visi trys priklauso Jaunųjų Socialistų susivienijimui.

• NEW HAMPSHIRE VALSTIJA LEGALIZAVO ARKLIŲ LENKYNIŲ LOTERIJĄ, kuri duosianti biudžetui papildomus 4 mil. dolerių švietimo reikalus. Lošimas arklių lenkynėse vyksta visur, tik ne visur susepėjama tai legalizuoti. Arkliai, pasirodo, greitesni...

• SPĖJAMA, KAD HAITI YRA UŽMEZGUSI TAMPRIUS RYŠIUS su Čekoslovakija. Dominikonų respublikos vyriausybė kaltina Haiti pasižadėjus užleisti bazę Kubos komunistinei vyriausybei. JAV Valstybės departamento pareigūnai pareiškė nieko nežinant apie bet kokius Haiti susitarimus su komunistiniais kraštais.

• ITALIJOS PARLAMENTO RINKIMUOSE komunistų partija ir kairiųjų socialistų grupės dar niekad nebuvo pasiekusios tokio didelio balsų skaičiaus. Bendras balsuotojų skaičius buvo žemesnis, nei paprastai. Komunistų partijos sustiprėjimas katalikiš-

Hamiltono tautinių šokių grupė Gyvataras, vadovaujama G. Breichmanienės, Kanados tautų festivalyje Toronte laimėjusi trečią vietą, dabar ruošiasi Tautinių Šokių šventei Chicagoje.
S. Dapkaus nuotrauka

SKAUTŲ AIDO 40 METŲ SUKAKTĮ MININT

Skautų Aidas, kuris šiuo metu yra leidžiamas Toronte, balandžio 20 ir 21 dienomis minėjo savo 40 metų sukaktį. Skautija ištiesai porą dienų gyveno šventiška pakilia nuotaika. Pasitarimai, kavutė, iškilminga sueiga, pamaldos, kur seni ir jauni kartu jungėsi -- žymėjo skautų idėjos gajumą, kurį per eilę metų ugde Skautų Aidas. Tai suprato pirmieji lietuvių skautijos organizatoriai ir tos idėjos sklaidėjai Lietuvoje, jie tai supranta ir čia.

Bet kokia veikla, neturinti tarp atskirų vienetų jungiančio ryšio, būtų neefektyvi, atsirastų nukrypimai ir tai pasunkintų kelią į pasisekimą. Darniai veiklai tam tikra jungtis yra būtina.

Organizacijoj atskirus narius dažniausiai jungia savas laikraštis, kuris keldamas ir nagrinėdamas įvairius klausimus, formuoja pilnutinį žmogų -- jo asmenybę. Todėl, kaip diena be saulės šviesos negali būti įsivaizduojama, tai taip lygiai ir organizacija, kuri turi savo specifinius tikslus, be savo laikraščio nubluktų ir neparodytų pilno spalvingumo.

Taigi, tik įsisteigus pirmosioms skautų skiltims Vilniuj, Šiauliuose ir kitur, glaudžių ryšių

palaikymas ir informacija buvo būtinas reikalas. Antra, steigėjams rūpėjo dar ir tai, kad nauja idėja prigytų moksleivijos ir mo-

išleidžiamas 4 puslapių laikraštėlis Skautų Aidas, kurio apimtis buvo siaura, daugiau nagrinėjanti vietos skautų įvairius veik-

Skautų pirmosios tarybos pirmininkas V. Dundzila, iškilmingos sueigos metu, įteikia žymenį dabartiniam Skautų Aido redaktoriui Č. Senkevičiui.
S. Dapkaus nuotrauka

kytojų tarpe, ir bendrai rastų pritarimo visuomenėj. Čia išietis buvo tik viena, kuriai visi pritarė, o broliai Petras ir Kostas Jurgėlos pasiryžo tai įgyvendinti. Jiedu 1922 m. pradėjo leisti Lietuvos Skautų Sąjungos laikraštį Skautas, kurio išejo 6 numeriai.

Pradžia buvo begalo sunki, nes laikraščio Skautas visa našta buvo ant dviejų brolių P.K. Jurgėlių pečių. Kuone išimtinai jiedviem vieniems tekdavo užpildyti laikraščio puslapius ir padengti spausdinimo išlaidas. 1923 m. dėl valiutos pasikeitimo Skautas sustojo, nes leidėjai savais pinigais finansuoti laikraščio neapajėgė.

Nors Skautas ir sustojo ėjęs, tačiau jis to meto moksleivioj paliko giliai įmintus pėdsakus. Aiškinimai skautiško ugdymo sistemos sukėlė didelį susidomėjimą ir tuo pačiu skautybei plačiau atsidarė mokyklų durys.

Plečiantis skautybei Lietuvoje, skautai be savo laikraščio pasilikti negalėjo. 1923 m. Šiauliuose

los klausimus. Tačiau jam buvo lemta tuojau pat persikelti į Kauną ir patapti visos lietuvių skautijos puošniu organu. Tuo metu laikraštis išeidavo reguliariai du kartus per mėnesį ir jo redaktorium buvo A. Saulaitis.

Boļševikinei Rusijai okupavus Lietuvą, skautijos veikla buvo sustabdyta ir Skautų Aidas uždarytas. Tik Vak. Vokietijoje atsikūrus lietuviams skautams, vėl buvo nutarta atgaivinti Skautų Aidas.

Tačiau Vokietija vis tik buvo svetimas kraštas ir ne tėvynė. O be to, jina karas buvo gana smarkiai sunaikinta ir visko trūko. Tai neabejotinai laikraščio redakcinei kolegijai, kurią sudarė R. Giedraitis, F. Prekeris ir A. Krausas, reikėjo daug energijos ir pastangų, kad Skautų Aidas išvytų pasaulį ir reguliariai galėtų lankyti savo skaitytojus. Po nekurio laiko R. Giedraitis su F. Prekeriu išsikėlė gyventi kitur. Skautų Aido redagavimo našta ir visi rūpesčiai atiteko A. Krausui.

Prasidėjusi emigracija į kitus kraštus Skautų Aidui ypatingai sudarė sunkias redagavimo ir leidimo sąlygas. Tačiau tik dideliai pasižventusio redaktoriaus, kokių buvo A. Krausas, dėka laikraštis galėjo išsilaikyti iki 1948 metų vidurio. Bet tai nebuvo kapituliacija ar mirtis. Kaip visai, taip ir Skautų Aidas dairėsi į kurį pasaulio kampelį nusėsti. Kanadiečiai mielai jį sutiko ir sudarė kiek galint geresnes sąlygas čia pastoviai įsikurti.

Skautų Aido pirmieji žingsniai Kanadoje buvo gana atsargūs. Iš karto, tik įkėles koją į šią žemę, jis nesibrovė į didmiesčius, bet pasirinko mažą Rodney miestelį pietų Ontario provincijos dalyje. Jo redaktorium buvo P. Enskaitis.

Nuo 1951 m. pradžios Skautų Aido visus reikalus perėmė LS Brolijos Kanados rajonas, kurio vadeiva buvo Z. Paulionis. Į redaktoriaus kėdę buvo pakviestas

(Nukelta į 2 psl.)

Šiandien ir rytoj

PRIEŠ 23 metus Katyno miške netoli Smolensko bolševikai žiauriai nužudė 11,000 lenkų karininkų. Lenkijos vyriausybės pirm. gen. Sikorskiui 1941 m. teiraujantis Stalino apie tų dingusių belaisvių likimą, šis atsakęs, kad jie greičiausiai bus pabėgę į Mandžiuriją...

Okupuojant Lenkiją 1939 metais bolševikams į nelaisvę pateko didelis skaičius lenkų karininkų, kurie buvo išvežti į Rusiją ir iki 1940 metų pavasario galėjo susirašinėti su giminėmis. Bet balandžio mėnesį susirašinėjimas nutrūko ir apie juos daugiau nieko nebegirdėjo, kol 1943 metais vokiečiai prie Katyno rado bendruosius kapus, kuriuose buvo suversti ieškomieji lenkų karininkai.

Vokiečiai, Raudonajam Kryžiui atsisakius, sudarė komisiją, kuri prof. Buntz vadovaujama prižiūrėjo Katyne vykdomus lavonų atkasinėjimus. Rezultatai buvo baisūs. Visi lenkai buvo nužudyti kulka į pakaušį. Prie jų rasti dokumentai ir dienoraščiai aiškiai tvirtino bolševikų padarytą žmogžudystę. Lavonai buvo žeminiuose rūbuose, dvidešimt aštuoniuose bendruose kapuose, suguldyti po dvylika sluoksnių...

★

SOVIETŲ reakcija buvo greita. Jie bandė suversti nusikaltimą vokiečiams, sakydami, kad 1941 metais traukiantis, belaisviai buvo palikti ir vokiečiai juos likvidavo. Tai žinoma melas, nes 1941 m. vasarą prie Smolensko oras buvo gražus, o nužudytieji visi buvo apgęti žeminiuose rūbuose. Be to, ant kapų užsigulėjusi velėna ir išaugusios eglaitės rodė, kad lavonai buvo užkasti 1940 metais...

Bolševikai padarė kitą psichologinę klaidą, kai Lenkijos vyriausybė Londone pareikalavo sudaryti tarptautinę komisiją Katyno įvykiams tirti. Maskva tada suta vyriausybę nutraukė diplomatinis ryšius.

Po karo, Nuerembergo teisme, sovietai bandė Katyno žudynes vėl primesti vokiečiams. Sovietų prokuroras Pokrovski stengėsi įrodyti, kad lenkai buvo nužudyti vokiečių šoviniams. Deja, nusikaltimo vietoje rasti šovinių vamzdeliai atitiko tiems, kurie vokiečių buvo sovietams parduoti 1928 metais...

Šios ir panašių sovietų papildytų žmogžudysčių šiandien laisvajame pasaulyje stengiamasi neprisiminti, kad nesuerzins Chruščiovo. Sakoma, kad diplomatinis mandagumas neleidžia apie tokius dalykus kalbėti...

★

LIETUVOJE policininkai į beprotnamį atvedė vyrą, norėjusį pabėgti į užsienį. Gydytojas, apžiūrinėdamas naują įnamį, klausinėja: -- Tai ką, drauge, norėjai pabėgti į užsienį? -- Taip, -- atsakė vyrukas. -- Bet tokiu atveju tave turėjo uždaryti į kalėjimą, o ne čia... Kur norėjai bėgti? -- Į Sovietų Rusiją...

(vg)

Triumfalinis paradas Maskvoje...

Paskutinieji Hitlerio kareiviai... Hitleris asmeniškai juos apdovanoja, sakydamas, kad jie išgelbėsia Vokietiją...

PENKIOS DIENOS, NULĖMUSIOS II PASAULINĮ KARĄ (15)

Diena, kada Hitleris mirė...

Jau keturios dienos, kai Berlyne nebėra elektros. Ikištos į bonkas žvakės apšviečia chirurgų rankas. Nėra anestezijos, nėra raiščių, nėra ir vandens. Tačiau greitosios pagalbos postas, įrengtas Aviacijos ministerijos rūmuose, hitlerinės Vokietijos statybos pasididžiavime, dar veikia.

Be pertraukos čia atnešami vis nauji sužeistieji, kuriuos gundo koridoriuje, atrėmę į cementinę sieną. Ir jie tokio padėtyje pasilieka gulėti valandas, o gal net ir dienas. Jie guli paplūde kraujuje. Kartais iš sužeistųjų burnų pasigirsta duslus skundas, bet dažniausiai būna tylia, retkarčiais pertraukiama tik dejavimu.

Daugelis sužeistųjų čia miršta, negavę gydytojų pagalbos, ir niekas nesirūpina juos atskirti nuo tų, kurie dar truputį kvėpuoja...

Tie, kurie buvo paguldyti ant kruvinų operacijos stalų ir žvakių šviesoje išvargusių gydytojų buvo operuoti, nunešami į kitą rūšį, kur irgi maišosi gyvieji su mirusiais... Visame rūsyje atsi-

duoda krauju. Tuotarpulaukė tikras pragaras.

Berlyno mūšis pačiame baisume. Jis prasidėjo 1945 m. balandžio 22 d., kai aliarmo sirenos pranešė, jog sovietų tankai įsiveržė į Berlyno rytinį priemiestį. Šiandien jau balandžio 30, bet visi užmiršo skaičiuoti dienas.

Trys milijonai berlyniečių ir pabėgėlių slapstosi rūsiuose, požeminio traukinio angose ir bunkeriuose. Kartas nuo karto drąsesnieji išeina iš slėptuvių, norėdami pakvėpuoti grynu oru. Jie geria nešvarų vandenį, prisirinkusį duobėse, kanalizacijos vamzdžiams sproguos, ieško tarpgruovėsių kokio nors maisto sandėlio ar užmušto arklio... Grįžta į slėptuves, nešdami kruviną arklieną ir truputį vandens.

Virš Berlyno gula pelenų lietus ir cemento dulkės, kurias sukėlė milijonai bombų. Saulė beveik nematoma. Trys ketvirčiai miesto buvo sunaikinta aviacijos puolimų. Visur matomos liepsnos ir girdimi sprogstą sviediniai.

Kai kur siubuoja pakaruokliai. Tai kareiviai, turėję nelaimės susitikti su SS patruliu.

"Aš pakabintas čia, nes esu dezertyras..." ant jo krūtinės už-

Apgultame Berlyne net moterys buvo apmokomos, kaip vartoti bazooką...

dėtas stambus užrašas.

Arba: "Aš pakartas dėl to, kad buvau bailsys...". "Aš pakartas, nes abejoju savo Fuereriu".

Kovojojo eilėse sutinkami seniai ir vaikai. Yra čia ir Vlasovo kareiviai, prancūzai, belgai, norvegai, kurie su vokiečiais kovoja prieš bolševikus.

Vienintelis jų ginklas yra Panzerfaust, arba vokiška bazooka. Ji nedaug kuo sunkesnė už šautuvą, bet visų manymu, ji turinti išgelbėti Berlyną. Ją valdyti apmokomos net moterys. Norint sunaikinti tanką, reikia taikyti iš 20 metrų. Gatvių kautynėse tai nėra sunku, ir po to galima pabėgti tarp griuvėsių.

Išvakarėse išvalė Tempelhof ir Alexanderplatz, rusai galvojo, kad vokiečių rezistencija bus palaužta. Priešingai, ji beviltyje ir sunkume sustiprėjo. Rusai pėsti-

ninkai ir tankai pirmyn žygiuoja tik žingsnis po žingsnio, naikindami pasipriešinimą milžiniška ugnies jėga. Kiekvienas namas yra pasidaręs kautynių lauku. Reikia imti akmenį po akmenio. Rusai bando prasiveržti požeminio traukinio keliais, bet Hitleris davė įsakymą susprogdinti Landwehr kanalo užtvanką ir Berlyno požemiai buvo apsemti vandeniu. Tūkstančiai žmonių, kurie slapstėsi tarp Leipzigerplatz ir Unter den Linden, prigėrė.

Balandžio 30 rytą viskas, kas liko iš Hitlerio virtovės, tai nedidelis koridorius dvylikos kilometrų ilgio nuo Alexanderplatz iki Havel tilto, priešais Spandau. Rusai jau užėmė pusę Tiergarten, kuri virto tikru Verdunu, medžiai išplėšti, visur sviedinių išraustos duobės, ir guli nepalaidoti lavonai. Jie jau užėmė ambasadų kvartalą, bet prie Zoo Hochbunkerio buvo sulaukyti stiprios 88 ir 150 patrankų ugnies.

Vakaruose elitinis pulkas "Leibstandarte Adolf Hitler" su savo Tigrisais perėjo į kontrapuolimą ir sunaikino keletą T34. Kiek toliau rusai bandė pereiti Halensee tiltą. Penki jų tankai per keletą sekundžių buvo sunaikinti Hitlerjugend grupės. Tai vaikingiausi kareiviai, kurių vyriausiam 15 metų amžiaus. Karininkai herojams vietoje išdalino geležinius kryžius. Bet rusai su naujomis jėgomis puola ir vaikai žūsta iki vieno.

Subombarduotame Berlyno centre vokiečiai, nuvalę griuvė-

sius, padarė lėktuvams nusileisti takus, kas leido Hitlerio štabui palaikyti ryšį su užfronte. Bet štai jau dvi dienos, kai nuo tako atsiplėšė paskutinis keleivis ir jis dabar miršta. Tai vienas vokiečių armijos karininkų, kuris Hitleriui rodė didelį fanatišką atsidavimą, baronas von Greim. Hitleris jį iškvietė į jau apsuptą Berlyną, kad asmeniškai pavedus aviacijos vadovybę, vietoj nemalonėn patekusio maršalo Goeringo. Su Greim buvo kita fanatikė, lakūnė Hanna Reitsch, kuri valdė lėktuvą balandžio 26 d., bet nusileidžiant rusų bumba sudraskė jos kompanjoną Greim abi kojas. Hanna ir Greim nutarė mirti šalia Hitlerio, bet po 48 valandų, Hitleris davė įsakymą jiems išvykti ir nubausti kitą išdaviką, Heinrichą Himmlerį, kuris bandė derėtis su sąjungininkais.

Šiai fanatiškai porai pavyko dar atsiplėšti nuo mažo aerodromo tako, bet Greim jau nebeatlaikė.

Aplink savo bunkerį Hitleris pasukė "šventąją zoną", į kurią niekas negalėjo įžengti ir išeiti be specialaus leidimo. Mažai kas iš ten ir išėjo. Priešas buvo be pasigailėjimo, kaip ir gynėjai be vilties.

Po pietų rusai užėmė Reichstagą ir iškabino raudoną vėliavą. Dabar galutinai tikslas užimti Hitlerio lizdą, kuris tėra tik už 500 metrų.

Staiga tarp Berlyno gynėjų pasisklinda žinia, kad Hitleris nusižudė. Chirurgai pasilenkę ant sužeistųjų net nepakėlė galvos. Niekas negalvojo, kad tai gali būti kažmaro galas. Naujiene nesukelia džiaugsmo. Tik keli jaunuoliai rodo nustebimą, pyktį ir pravišksta, numetę ginklus. Kiti toliau dreba.

Vienintelė naujiene, tada galėjusi sudrebinti berlyniečius, tai žinia, kad amerikiečiai jau Berlyno priemiestyje...

(Bus daugiau)

SKAUTŲ AIDAS ...

(Atkelta iš 1 psl.)

Stp. Kairys. Jam pasisekė apie laikraštį sutelkti kiek didesnę skaitytojų bendradarbių, sudaryti redakcinę kolektyvą ir įvesti Serijai ir Broliai atskirus redaktorius.

Stp. Kairiui iš redaktoriaus pareigų pasitraukus, nuo 1957 m. laikraštį paėmė redaguoti Č. Senkevičius. Jam talkina Seserijos ir Brolijos redaktoriai O. Gailiūnaitė ir B. Stundžia.

Skautų Aidas išgyvenęs daugelį nedaugelių ir nugalėjęs nemažą jo kelių pastojusių kliūčių, šiandien galima sakyti, yra pakankamai tvirtai atsistojęs ant kojų. O tai didžia dalimi yra nuopelnas ir dabartinio administratoriaus L. Eimanto, kuris daro visa, kad tik laikraščio ekonominiai reikalai nesušlubuotų.

Kita aplinkybė, kuri sunkiais momentais yra daug padėjusi Skautų Aidiui, tai kuone savikaina atliekamas spaudos darbas nuosavoje skautininkų J. Danaičio ir C. Senkevičiaus spaustuveje. Taipgi negalima pamiršti ir LS S-gos Pirmios nuopelnų, kuri perėmusi laikraščio tvarkymą, kasmet vykdo prenumeratorių telkimo vajus, kurių dėka skaitytojų šeima žymiai pagausėjo, įgalindama laikraštį ne tik reguliariai leisti, bet kartu įtobulinti, padaryti įdomų ir patrauklų.

Pažymėtina dar ir tai, kad Skautų Aidas bene bus vienintelis laikraštis išeivijoje, kuris jokių biznio skelbimų netaipina ir tuo pačiu išlaiko savo pirmatinių tradicijų nusistatymą.

Žvelgiant bendrai į Skautų Aido nueitą per keturius dešimtmečius kelią mes lengvai galime pastebėti, kad tas kelias buvo ne rožėmis klotas, bet rūpesčiais ir visokiais netikėtumais nusmaigstytas. Tačiau tie visi sunkumai skautijos sutelktinėmis jėgomis buvo nugalėti. Ateičiai linkėtina, kad Skautų Aidas plačiai pasklistų jaunimo tarpe ir jį širdyse įžiebtų ir palaikytų neužgesusių meilės ugnelę, kuri amžinai degtų tėvynei Lietuvai.

Skautų Aido jubiliejinis koncertas, įvykęs sekmadienį, sutelkė į Prisiikėlimo parapijos salę nemažai lietuvių visuomenės. Įžanginį žodį tarė red. C. Senkevičius. Po jo pagrindinę kalbą pasakė skautų sąjungos tarybos pirmios pirmininkas A.V. Dundzila.

Meninę programą išpildė solistai: Lilija Šukytė ir Vaclovas Verikaitis. Muzikai: smuiku -- Stp. Kairys ir pianu -- Dalia Skrinkskaitė. Poetas dr. Henrikas Nagys paskaitė keletą savo poezijos dalykų, kurie su ypatingu susidomėjimu buvo išklausyti.

Po koncerto svečiai aplankė ten pat suruoštą skautų veiklos ir spaudos parodėlę, kurioje buvo išstatyta jų periodinė spauda ir kiti leidiniai. Tuo pačiu metu svečiai buvo pavaišinti kavute.

Iškilmingoj skautų suegoj ir suakutvinami koncerte dalyvavo vyr. sktn. O. Zailskienė, vyr. sktn. pavaduotojas B. Juodelis ir daugelis kitų skautijos aukštų pareigūnų.

pb

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

dėtas stambus užrašas.

Arba: "Aš pakartas dėl to, kad buvau bailsys...". "Aš pakartas, nes abejoju savo Fuereriu".

Kovojojo eilėse sutinkami seniai ir vaikai. Yra čia ir Vlasovo kareiviai, prancūzai, belgai, norvegai, kurie su vokiečiais kovoja prieš bolševikus.

Vienintelis jų ginklas yra Panzerfaust, arba vokiška bazooka. Ji nedaug kuo sunkesnė už šautuvą, bet visų manymu, ji turinti išgelbėti Berlyną. Ją valdyti apmokomos net moterys. Norint sunaikinti tanką, reikia taikyti iš 20 metrų. Gatvių kautynėse tai nėra sunku, ir po to galima pabėgti tarp griuvėsių.

Išvakarėse išvalė Tempelhof ir Alexanderplatz, rusai galvojo, kad vokiečių rezistencija bus palaužta. Priešingai, ji beviltyje ir sunkume sustiprėjo. Rusai pėsti-

Your Savings EARN

4 1/2%
Anticipated Rate

- 813 EAST 185TH STREET
- 6235 ST. CLAIR AVENUE
- 25000 EUCLID AVENUE
- 26000 LAKE SHORE BLVD.

ST. CLAIR SAVINGS

Skautų spaudos parodėlė Toronte, surengta minint Skautų Aido 40 metų sukaktį.
S. Dapkaus nuotrauka

MOKAME

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

4 1/2%

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karius, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.

Šatrijos tunto Toronte skautės su vyr. skautininke O. Zailskiene.

S. Dapkaus nuotrauka

DIRVA

★★★
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915
6907 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. Telephone: 431-6344
Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikunas,
R. Miezėlis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

ŽIRKLĖS IŠRASTOS SENIAI

Savo darbų apžvalgoje Vlikas pranešė:

"Darome žygių sudaryti prie VLIK Vykdamosios Tarybos dokumentacijos ir tyrinėjimų centrą. Jei tai pavyktų, būtų daug atsiekti ir patobulinta."

Iš esmės labai sveikintina žinia. Bet Naujienų redakcija, spausdindama šį pareiškimą, lyg tyčia, ir šiam atvejui pritaikė "priedą", kuris verčia kiek nusišypsoti. Gretimoje skiltyje įdėjo atliekamos vietos užkamšalą, pavadintą "Žirklių", kurio pirmasis sakinysskelbia, kad "Žirklių išrastos maždaug apie 300 m. prieš Kr."

Taip, žirklių išrastos seniai, ir jos vaidino bei tebevaidina didelį vaidmenį ir mūsų informacijos gaminių "plačiajame bare". Ne taip seniai kaip žirklių, bet jau gana seniai išrasta mintis ir apie tai, kad būtų daug atsiekti ir patobulinta, jei mūsų nepriklausomybės veiklos pagrindas padėtų gerą dokumentacijos ir tyrinėjimų centrą, ypač skiriantį dėmesį tai, kas Lietuvoje dedasi dabar.

Vienu metu -- o tai buvo prieš apie 10 metų -- Vlike jau buvo užsimerę sutvarkyti dokumentaciją. Tačiau toje aplinkumoje tada tiek buvo kitų "svarbesnių" rūpesčių, pav., derybos ir rungtynės dėl kompetencijų su Lietuvos Diplomatinijos Šefu, dėl atstovų Bonnoje ir kitų panašių "laisvinimo problemų", kad iš dokumentacijos centro kažkaip niekas neišėjo.

LNT vėliau ne tik atkakliai tą mintį skelbė, ne tik darė, bet ir padarė žygių sukurti tokio centro branduoliui. Deja, ir čia nepajėgta nužygiuoti per medžiagos telkimą ir jos prirengimą naudoti. Kiekvieną atvejų, žengiamą lėtai, ir reikalus dar toli nuo patenkinamo lygio.

Dokumentacijos rinkimo ir tyrinėjimo jau kuris laikas yragriežėsi keletas pasidūrę asmenų, ir vienoje kitoje srityje yra pasiekę vertingų rezultatų.

Nors geriau vėliau, negu niekad, bet apgailėstautina, kad Vlikas tik dabar pripažino, jog dokumentacija ir tyrinėjimai būtų naudingi, ir jau daro žygių ta linkme. Jei tie žygiai būtų buvę pradėti, kai Vlikas turėjo sąlygas išlaikyti daugiau kaip 20 asmenų personalui, nauda jau būtų juntama seniai. Bet reikalus nebuvo įvertintas vadų, ir kas blogiausia, visuomenė irgi liko išauklėta tuo reikalu nesidomėti ir laikytis dėl jo skeptiškai. Įsigalėjo įprotis pasitenkinti tik tomis prieš apie 2300 metų išrastomis žirkliųėmis, tai yra, atsitiktinių iškarpų naudojimu priešokomis.

Jei ne tos žirkliųės, tai mažiau būtų nusišypsoti ir lietuviškąją Vliko Eltos informaciją apie Lietuvą, ir gal nebūtų taip be reikalo atsiradę amatoriški "teisybės ieškotojai", klaidžiojančių tarp dviejų propagandų ir nebežinančių, katra betikėti... Jei ne ta žirklinė informacija, gal netektų šiandien vesti plačiausių diskusijų apie "trečią frontą".

Be nutekėjusio vandens nebesugrąžinsi. Sustokime verčiau ties Vliko abejotumu dabar. Sako, "jei pavyktų", tai būtų gerai. Tai rodo, kad ir dabar, žygius darydamas, Vlikas tuo nelabai tvirtai tiki. Iš šalies žiūrint irgi ima abejojimas. Viena, nors tie žygiai daromi vėliau, negu kiti, jie daromi separatiškai: kažkur prie Vykdamosios Tarybos, Vykdamosios Tarybos būstinė šiam reikalui turi vieną pliusą: ji arčiau prie šaltinių, dokumentacija greičiau gaunama. Bet greitumas yra reikalingas skubiam "žirkliniam" informacijos priemonių maitinimui, ne tyrinėjimams, ne studijoms. Be to, greitume skurdamas dabar irgi tik dvi-trys dienos, o tai neberekšminga. Betgi tyrinėjimams reikia žmonių, ir ne atsitiktinių, o pasiryžusių ir kiek galima daugiau kvalifikuotų į tokį darbą gilintis. Jų Vliko Vykdamosios Tarybos būstinėje beveik nėra.

Darydamas žygius tuo reikalu užsidaręs "vikingene", Vlikas tuo lyg atsisako nuo šiaip jau aktyviai tebereiškiamų pretenzijų į vadovavimą, į toje srityje dirbančių pajėgų suvedimą į vieną vietą ir sistemą. Vadinasi, kas ką dirba, dirbs kaip įstengdamas ir toliau, kadangi nėra vadovybės, nėra centro, kuris turėtų pakankamai pajėgus traukos visas jėgas sutelkti apie save. Vlikas net nebando tokiu centru būti. Yra iš jo kvietimų suėti visoms partijoms (politikui?), bet nėra kvietimo darbą dirbti. Taigi, abejoja Vlikas, ar pasiseks jam sukurti dar vieną dokumentacijos ir tyrinėjimų centrą, abejoja ir mes, tas abejones girdėdami. Nes ir iš patyrimo žinome, kad popierių surinkimas be žmonių talkos, nors ir geras dalykas, visgi dar nėra tikra ta žodžio prasme tyrimų centras. (vr)

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

LIETUVIŲ KNYGŲ RINKA

Kovo 25 d. Dirvoje tilpo p. Juozo J. Bachuno straipsnis, užvardintas "Lietuviškų knygų rinkai", kuriame, tarpe kitko, sakoma, kad lankantis jam Sao Paulyje buvo parodytas namas gana dideliame aptvertame tvora sklype, kuris būk esąs Konsulo A. Polišeitio žinioje, ir kad tame name, jis matė keletą spintų, prikrautų apdulėjusių knygų bei porą spintų, tokiame pat stotyje, su sportiškais trofėjais, kas, matoma, neigiamai į jį atsiliepė.

Bet, man visgi nesuprantama, kad p. Bachunas, būdamas Sao Paulyje bei sujudintas suminėto turto padėtimi, nepasidomėjęs savo dar tuomet, kieno tas turas. Aš gi dabar galu tik tiek pasakyti, jog aš nesu jo nei sa-

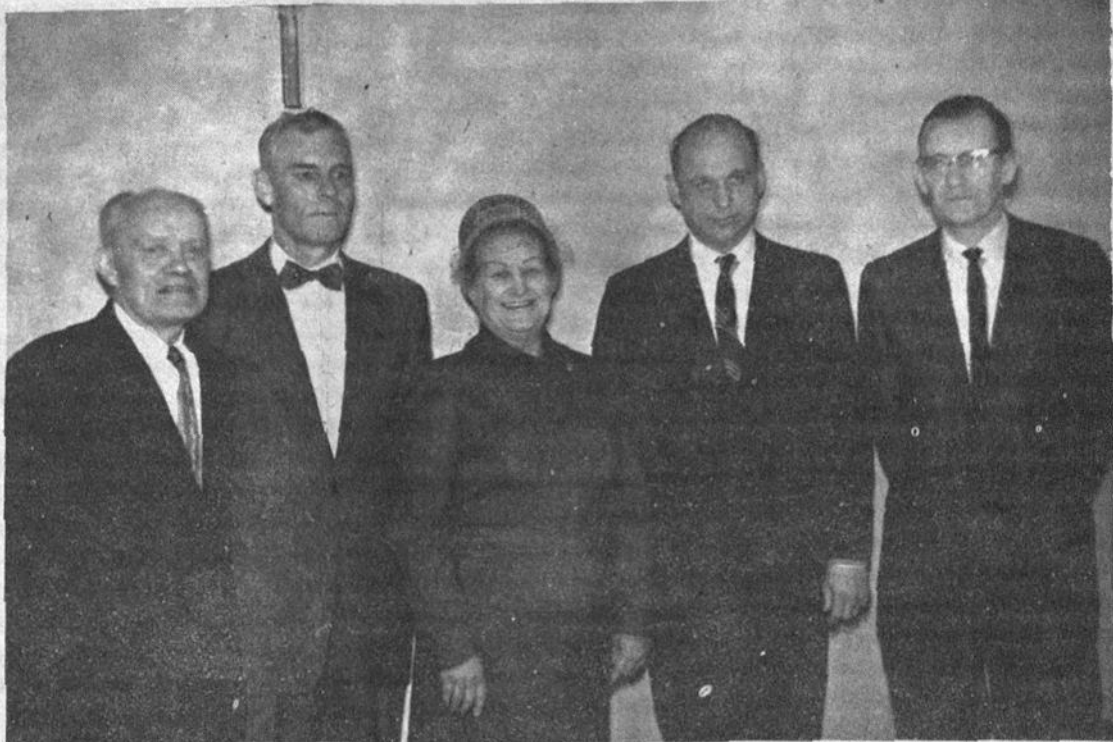
vininkas, nei saugotojas. Tuobūdu, suinteresuotieji turi kreiptis į Lietuvų Sąjungą Brazilijoje, kurios buveinė randasi Sao Paulo.

A. Polišeitis
Konsulas

ČIURLIONIO ANSAMBLIO DVASINĖ PUOTA

Prancūzų filosofas Ravaissonas teigia, kad kai kurie dieji menininkai yra apdovanoti ypatinga malone išreikšti savo kūrinių dvasią. Jų kūriniuose jaučiama kažkas gyva, kažkas, kas intymiai susieja žiūrovo dvasią su kūrinio menine gyvybe.

Šis teiginys turi pagrindo. Tai galime patirti, stebėdami Čiurlionio, J. Rimšos, Vaikšnoros... paveikslus. Tai patyrėme -- išgyvenome ir Čiurlionio ansam-

East Chicagoje, Ind. sudaryta komisija įnešioms rezoliucijoms į JAV kongresą ir senatą Lietuvos reikalui remti. Į darbo ir vykdomąją komisiją išrinkti: dr. Jonas Paukštelis -- pirmininkas, Kaz. Valėika -- vicepirmininkas, Ang. Justine -- vicepirmininkas, Vikt. Makiejus -- sekretorius ir Alg. Markevičius -- kasininkas.

LIETUVIAI PASAULINĖJE PARODOJE

Lietuvių Komitetas, vadovaujamas J. Stuko, rūpestingai ruošiasi reprezentuoti viso pasaulio lietuvių Pasaulinėje parodoje, kuri įvyks 1964 ir 1965 m. New Yorke.

Paskutiniu laiku aiškėja palankios galimybės gauti paviljoną, kuriame ir lietuvių galėtų išstatyti savo eksponatus drauge su kitomis komunistų paverptomis tautomis.

"Freedom Committee", vadovaujant amerikiečiams, numato įrengti parodą Laisvės Pavilioną, kuriame apie 10 pavergtų tautų galėtų save reprezentuoti Pasaulinėje Parodoje.

Juo daugiau kuri tautybė turės įdomių eksponatų, tuo didesnį plotą tame paviljone gaus. Todėl labai svarbu, kad ir mes lietuvių surinkime galimai daugiau eksponatų, jei norime gauti didesnę plotą patalpos.

Freedom Committee numato trims Baltijos tautybėms duoti bendrą patalpą. Prieš gaunant patalpą, reikia komitetui pateikti eksponatų sąrašus ir, bendrai, kuo mes galime pasirodyti, kad išlaikytume aukšto lygio reprezentavimą.

Komiteto pirm. J. Stukas, Pasaulinės Parodos

reikalams jau pradėjo lankytis didesnes lietuvių kolonijas su informaciniais pranešimais.

Lankantis Chicagoje, J. Stukas patyrė, kad visos ten esančios dainos, muzikos ir kitos žymiausios lietuvių meno pajėgos pritarė komiteto darbams ir pasižadėjo dalyvauti 1965 m. Dainos ir Meno Tautiniam Festivalyje, New Yorke.

Lietuvių komitetas Pasaulinėje Parodoje numato suorganizuoti Garbės Komitetą, į kurį norima kviesiti Lietuvos diplomatinio personalo aukštuosius pareigūnus, aukštuosius dvasiškius, bendrinių organizacijų atstovus, ir kitus lietuvių tautai nusipelnčius asmenis.

Jau kuris laikas, kaip komitetas savo darbo sritis yra suskirstęs į 10 sekcijų. Kiekvienai sekcijai vadovauja vienas iš komiteto narių.

Paaikšėjus, kad yra daug vilčių gauti paviljoną, didžiausias ir skubus komiteto rūpestis yra surinkti kiek galimai daugiau ir tinkamų eksponatų.

Tuo reikalu, eksponatų sekcija, vadovaujama kun. L. Jankaus, yra išsiuntusi į viso pasaulio lietuvišką

spaudą atsišaukimą, prašydamį Parodai eksponatų.

Nemažiau jautrus reikalas yra lėšų telkimas. Finansų sekcija, dr. kun. St. Valiūšaitis ir inž. V. Dilys ruošia platų planą lėšų telkimui, kuris numatomas artimojo ateityje paskelbti spaudoje.

Malonu pažymėti, kad ir lietuvių sportininkai įsijungia į šį darbą. Jų Centro Vadovybė paskyrė nuolatinį atstovą prie Parodos komiteto, A. Vakselį. Numatoma laike lietuviškos savaitės Parodoje turėti ir sporto šventę.

Akademinių jaunimo atstovas, A. Budreckis, taip pat yra nuolatinis jaunimo reprezentatas prie komiteto darbų. Jo tikslas bus kiek galimai daugiau jaunimo įtraukti į Parodą tinkamą lietuvių reprezentavimą ir techniską komiteto pagalbą.

Laidinių sekcijos pirm. Vaitekūnas jau yra padaręs propagandinio leidinio projektą ir netolimoje ateityje bus atiduotas spausdinti.

Komitetas laukia plačiosios lietuvių visuomenės moralinės ir materialinės paramos didžiam mūsų užsimojimui. J. Sirusas

Valstybės Departamento nuomonė dėl radijo transliacijų į Lietuvą

Bendras Pabaltiečių Amerikos Komitetas, kuriam šiais metais pirmininkauja ALT pirmininkas L. Šimutis, vasario 12 d., kreipėsi į JAV prezidentą ir Free Europe Committee, Inc. prezidentą, prašydamas išplėsti Radio Free Europe transliacijas į Lietuvą, Latviją ir Estiją tų tautų kalbomis.

Į tą prašymą Free Europe Committee prezidentas John Richardson, Jr. vasario 19 d. atsakė, kad jis tą klausimą remia ir dės pastangas išgauti didesnę finansinę paramą.

Dabar gautas ir Valstybės Departamento tokio turinio laiškas: "Jūs, v. Kangur ir prof. Lejins laiškas iš 1963 m. vasario 12 d., adresuotas prezidentui Joint Baltic-American Committee vad. Baltuose Rūmuose buvo gautas ir perduotas šiai įstaigai gavima patvirtinti.

Jūsų padėka, išreikšta tame laiške prezidentui už paramą dėl teisės latvių, estų ir lietuvių tautos pačioms apsispręsti ir už atsisakymą pripažinti Baltijos Kraštų Sovietų okupacijos yra labai vertinama.

Jūsų pareiškimas dėl Voice of America transliacijų į Pabaltijo kraštus naudingumo taip pat yra vertinamas.

Dėl tolimesnio Jūsų kreipimosi, kad Prezidentas teiktų paramą išplėsti Radio Free Europe transliacijas į Pabaltijo kraštus, tenka priminti, kad Radio Free Europe yra privati organizacija, nors bendrai visi jos tikslai yra Amerikos valdžios užgijami.

Be to, kaip Jums žinoma, Amerikos pastangos transliavimo į Pabaltijo valsty-

bes baruose buvo tiksliai sukoncentruotos Amerikos Balse (Voice of America).

Suinteresuotieji šiuo reikalu jautė, kad tai buvo geriausias kelias ir šioje padėtyje nesama naujų aplinkybių šiai pažiūrai pakeisti."

Laišką pasirašė Richard H. Davis, Deputy Assistant Secretary.

MARGUTIS IR K. DRUNGOS VEDAMASIS

Balandžio mėn. Margutis per pirmus šešis puslapius randame išsidriekusį K. Drungos vedamąjį, žvelgiantį "visuomenės gyvenimo veidą". Jame atvirai ir gana tiksliai nušviečiama mūsų organizacijų "pobūvinė veikla", kurią, be abejo, autoriui geriausia teko pažinti iš Chicago organizacijų gyvenimo stiliaus. Aišku, kad į vieną straipsnį norint sutalpinti viso lietuvių organizacinio gyvenimo vaizdą, patiekiant mozaiką su visais blynių balais, straipsnio autoriui sunku prieiti prie kitokių išvadų, kaip palyginimo, kuriame "net sunku įžiūrėti skirtumą pvz. tarp Birutinių ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos". Skirtumas esąs tik tas, kad ALTS turinti atstovą ALT, o birutininkės -- ne.

Tokiems palyginimams valia autoriui pasirinkti tą ar kitą organizaciją, tą ar kitą balių, straipsnio originalumui pagrįsti. Tačiau straipsnio idėjų mezgant rezistencinės kovos ataudais, objektyvumo dėlei būtų tikėtis užsiminti ir tas organizacijas, kurios ne kartą suklopo ir dabar išgyvena agraivos laikotarpį, savo veiklą remdamos vien rezistenciniais obalsiais, o darbu, siūlomam kitom organizacijom, neužtenka jėgų ir žibuoklėm prie atlapo prisegti.

Konstantavimas, kad rezistencinė veikla "užsiima tik reti, paskiri asmenys", kelia klausimą, o kaip šandien įsivaizduotume rezistencinę tu organizacijų veiklą, kurios kažkodėl užsiima tik -- nebūvime veikla? Gal jos ir laukia ateinantį tūkstantį "paskirų asmenų?"

Principe, tos dvi veiklos yra tiek skirtingos savo išore, savo principais, savo metodais, kad neglžnavimas gyvenimiškos organizacijų veiklos ar jos suplakimas su rezistencinės veiklos reikalavimais, atrodo, nėra pakankamai pagrįstas.

Kalbant apie "rezistencinę veiklą, kurios tikslu būtų Lietuvos laisvė ir kurios betarpišku akstinu būtų okupuota Lietuva, nepraskiedžiant tos veiklos nei dešrelėmis su tušintais kopūstais, nei pretenzijoms į tautos vadus", K. Drunga sako galvojęs apie veiklą, "kurioje Lietuvos, ir ypač okupuotos Lietuvos, neužmiršęs platesnės mūsų visuomenės narys galėtų iš atlikto darbo pajauti dažnesnio pasitenkinimo, negu viena kartą per metus".

Anie tokį darbą, apie rezistencinę veiklą ir norėtume pasiskaityti straipsnių, pranešimų. Straipsnių ir pranešimų be tušintu kopūsto kvapo. Gal tada, užuot bent žibuoklių kvapą, rasime žmonių ir organizacijų, veikiančių ir dirbančių ne vien savo atstovui į ALT išrinkti...

HAS YOUR HOME HAD A HARD WINTER, TOO?

ASK US ABOUT A LOAN TO REPAIR OR REMODEL YOUR PROPERTY
PROMPT SERVICE • LOW COST
Up to 3 years to repay

The Cleveland Trust Company

Member Federal Deposit Insurance Corporation

AKADEMINIS GYVENIMAS

NACIONALIZMO BRUOŽAI (3)

Alg. Budreckis

Devyniolikame šimtmečio dar ir trečia nacionalizmo lytis išaugo iš humanitarinio tautiškumo. Palaikydamas demokratijos principus, liberalinis nacionalizmas stėjo kovon su imperializmu ir politine reakcija, kylančia iš Vienos Kongreso. Liberaliniai tautininkai norėjo, kad kiekviena tautybė būtų politiniu vienetu su nepriklausoma konstitucine valdžia, kuri panaikintų despotizmą, aristokratiją ir bažnytinę įtaką ir leistų kiekvienam piliečiui džiaugtis asmenine, politine, ūkine, religine bei mokslinė laisve.

Jeremy Bentham (1748-1832), turbūt, buvo tos nacionalizmo krypties pirmas filosofas. Benthamas konstatavo, jog tautiškumas yra labai naudingas faktas. Kitaip sakant, jis įrodinėjo savo raštuose tautiškumo naudingumą, -- nacionalinis patriotizmas, -- rašė Benthamas, -- tai yra suteiktinė simpatija, dabar ir ateity, krašto gyventojų norams. Tautiškumas yra ištikimybės valstybei (bendrijai). Turėdamas tikslu bendrijos tobulėjimą, tautinis patriotizmas gali atnešti daug gėrio dideliame žmonių skaičiui.

François Guizot (1787-1874) pabrėžė, kad "tai yra liūdna klaida ir didelė silpnumo žymė, kai tauta užmiršta arba nekenčia savo praeities. Ar dėl praeities, ar ateities, tėvynė (la patrie) turi teisę būti visų mūsų mylima."

Pavergtųjų tautų patriotai buvo liberalinio nacionalizmo paveikti. Italai, vokiečiai, vengrai, lenkai ir lietuviai sukilo prieš savo imperialistinius engėjus, pagrįsdami savo sukilimus ir sąjūdžius liberalinėmis idėjomis. Karl Theodor Welcker (1790-1869) pirmasis suformulavo šių tautinių revoliucininkų siekimus. Welcker rašė: "Teisėta valstybė -- tautinė valstybė, kuri apima vieną ir tik vieną tautybę. Jos pagrindai pagrindžiami tuo, jog tautybės skiriasi viena nuo antros, pagal evoliucijos laipsnį ir stažą. Tikra laisvė būna greičiau įgyvendinta vienoje valstybėje, grindžiant ją viena subrendusia tautybe." Kitaip tariant, Welckeris dėstė, kad istorinė raida yra tautinės valstybės ypatingų ir sudėtingų teisių pagrindas.

Pavyzdgingiausias ir pats žymiausias liberalinis nacionalistas buvo Giuseppe Mazzini (1805-1872). Šis italų patriotas pastatė žmonių žmogaus pagrindinę ir didžiąją pareigą. Tautybės ir tautinės valstybės egzistuoja padėti žmogui atlikti pareigą žmoniui. Mazzini tikėjo, kad "tauta yra Dievo paskirta priemonė žmoniui padėti". Tame glūdi tautos moralinė esmė. Tėvynės tebėra tik žmonių darbovietės. Pagal Mazzinio filosofiją, tauta turi dvi paskirtis. Pirmą, ji turi lavinti savo narius "dorinės teisės šviesoje". Antra, ji privalo suderinti ir tvarkyti savo veikimą žmonių naudai. Žmonijos tobulinimui Dievas paskyrė tautiškumą. Die-

vas išdėstė tautybių dėsnius, kuris nustato santykį tarp humaniškumo ir pareigingumo: "Tautybė su siderina su žmonijos pažanga, jos pradmė yra žmonės-liaudis, jos logiškai išgalvoto ir vykdyto principo pasekmės tampa jos etais, jos jėga kyla iš visųgalios, jos tikslas -- kuo daugiau gėrio kuo didesniai žmonių skaičiui, ir jos siekis -- Dievo paskirtos užduoties atlikimas. Štai kas yra tautybė." Mazzini svajojo apie pasaulį, kurį atgaivintų kiekvieno krašto jaunimas, kurio bendradarbiavimo gairės būtų dorinis nacionalizmas. Mazzinio filosofijoje nacionalizmas pasiekė savo idealistinio ir humanistinio kulminacijos tašką.

PILNUTINIS ARBA INTEGRALINIS NACIONALIZMAS

Pilnutinis nacionalizmas atsirado 19-to šimtmečio pabaigoje. Iš principo jisai atmetė humanitarinį liberalizmą ir jo vieton pastatė uždara tautinę savinaudą ir aktyvizmą. Maurras aiškiai suformulavo integralinį nacionalizmą: "tautinio integralumo išimtinis siekimas ir tautinės jėgos nuolatinis didinimas, nes tauta, kuri netenka karinės jėgos, žlunga."

Šio griežtojo nacionalizmo šaltiniai iškeliami pozityvizmo kūrėjo Auguste Comte (1798-1857), kuris dėstė, kad jėga yra valdžios pamatas. Konservatyvus prancūzų istorikas Hippolyte Taine (1828 - 1893) priminė savo tautiečiams, kad kiekvienas lojalus prancūzas gali geriausia pasitarnauti Prancūzijai tik susipažindamas su jos istorija, jos idėjomis ir jos papročiais. Apie tautinę pareigą Taine taip rašė: "Kiekviena karta yra tik brangių ir garbingų papročių laikina tvarkytoja ir atsakomąja globėja. Kiekviena karta paveldi tą tradiciją iš ankstesnės kartos ir privalo ją perduoti sekančiai kartai. Jei viena tų kartų per lengvapėdiškumą ar perdėtą išmanumą, per nerimtumą ar vienpusiškumą, sukompromituoja suteiktą atsakomybę, tai ta karta nusikalsta prieš savo protėvius, kurių pasiaukojimus jinau braukia, ir prieš palikuonis, kurių viltis ji išblaško."

Maurice Barres (1862-1923) savo romane Les Deracines rašė, kad žmonės praranda savo etinį ir dvasinį tikslą, kai jiene tenka savo "šaknų". Nacionalizmas, anot Barres, kuris pabrėžė "kraują" ir protėvius, yra tam tikras determinizmas. Individas nėra laisvas, bet biologinio paveldėjimo motyvuojamas. "Šeimos ir tautybės mirusieji yragalingesni už gyvuosius. Štai, jie reikalauja pagarbos." Barres iškėlė psichologinio determinizmo sąvoką nacionalizme. "La terre et les morts" -- žemės siela yra senesnė už žmonijos sielą. Integralinis nacionalizmas Barres taip aiškinamas: "Kiekvienas individas neturi protavimo ar vei-

kimo laisvės. Jis yra mirusių protėvių tęsinys dabarty. Jo gimtinė jame pažadina šeimos, rasės ir tautybės meilę." Į klausimą, kam kovoti už ypatingą tautinių idealų išlaikymą, Barres atsakė: "Jei tautos išnyktų, tai pasaulio aukščiausi ir brangiausi medžiaginiai ir dvasiniai santykiai pakliūtų į pavojų. Mes turėtumėm tada bijoti civilizacijos atžangos. Tautiškumas ne tik sentimentalumo dalykas, jisai yra racionalus, taip, matematinė būtinybė."

Charles Maurras (1868-1952) aiškino, kad tauta kyla iš žemės ir rasės. Ji išvysto ypatingas, skirtingas nuo kitų tradicijas. Bet koks atsiskyrimas nuo šių tradicijų yra svetimų įtakų rezultatas ir nenatūralus bei mirtinas tikram nacionalizmui. Maurras statė Prancūzijos interesu pirmoje vietoje (France d'abord) ir paskelbė tautininkiškos akcijos būtinybę, action française, prieš abejingumą ir kompromitaciją.

20-to amžiaus pradžioje pilnutinis nacionalizmas, prisisėmęs totalizmo bruožų, nukrypo į kraštutinumą. Jo logiškas padaras buvo fašizmas, pabrėžias aktyvizmą, dvasinį ir fizinį tautos imperializmą, elito ir tautos vado principus. Ilgainiui integralinis nacionalizmas išsigimė. Jo kraštutiniausioji forma, pagrįsta ne protu, o pseudomoksliniu rasiizmu, buvo vokiškas nacionalsocializmas. Tačiau įsidėmėtina, jog nacizmas nėra tautiškumo gautinė išdava; tai yra idėjinė išgama ir neigiamas kraštutinumas. Negalima neigti nacionalizmo dėl nacizmo. Ant. Diržys, nagrinėdamas "Tautą ir tautinę ištikimybę" davė puikų prilyginimą: neneigiame krikščionybės dėl to, kad kryžiuočiai Kristaus vardu vykdė baisiausius nusikaltimus prieš žmoniją, taip pat, negalime neigti nacionalizmo todėl, kad naciai veikė tautos vardu. Kitaip sakant, neatmestina kilni idėja dėl to, kad kai kas ją piktinaudoja.

SAMPROTAVIMAI APIE NACIONALIZMĄ

Kaip matome iš šios apžvalgos nacionalizmas yra labai sudėtingas reiškinys. Pradžioje jis buvo humanitarinio polinkio, iš kurio iširutuliojo jakobiniškos, tradicinės bei liberalinės srovės. 19-to šimtmečio pabaigoje nacionalizmas buvo pagautas totalizmo dvasios.

Kuri nacionalizmo forma vyrauja šiandien? Tiesą pasakius, visos nacionalizmo lytys šiandien egzistuoja. Kartais prototipo pavidale, kartais mišrioje formoje. Nacionalizmas nėra nustojęs savo dinamiškumo. Net tautų neigėjai skaitosi su ja, pvz.: komunistų stovykloje kyla visokie titozizmai, nacionalkomunizmai. Tad, nenuostabu, kad dar nėra tikslios ir visų priimtinos sampratos. Daugelis prancūzų, vokiečių, anglų, rusų bei amerikiečių mokslininkų bandė, be didelių rezultatų, iširti ir išaiškinti šitą visuomeninį reiškinį. Kadangi kiekviena tauta išvysto savo dvasiai ir charakteriui pritaikytą nacionalizmą, trumpa, viską apimanti sąvoka neįmanoma. Reikalą dar labiau apsunkina faktas, kad kiekvienas nacionalizmas kinta istorijos raidoje.

K. Donelaičio mokyklos mokiniai ruošiasi tautinei šokių šventei...

V. Noreikos nuotrauka

Jaunieji menininkai Bostone

Bostono studentai ateitininkai balandžio 28 d. buvo suruošę jaunųjų menininkų koncertą New England konservatorijos rečitalių salėje. Programą išpildė smuikininkė, dainininkė ir pianistė. Smuikininkė ir dainininkė fortepionu palydėjo Vytenis Vasyliūnas.

Smuikininkė, Korp! Neo-Lithuania seniorė, Brigita Pumpolytė išpildė trečiąją dalį iš Mendelssohno smuiko koncerto ir pirmąją dalį iš Symphony Espagnole -- Eduard Lalo. Smuikininkės laikysena simpatiška ir, atrodo, natūraliai laisva. Ji techniškai tiek pažengusi, kad ir ne lengvus dalykus lengvai ir gerai atliko.

Dainininkė Birutė Bogutaitė kaikiurias lietuviškas dainas bei operų arijas įdomiai interpretavo, tačiau jos balsui stigo kokio nors charakterio. Gal atsiliepė kelionė iš Baltimorės.

Pianistė Marytė Gailiūsyte, kaip ir smuikininkė Pumpolytė, techniškai gerokai pažengusi, bet jos skambinimas mažiau ekspresyvus, ypač tai buvo ryšku Schu-

manno Papillons. (Pastabėlė: ne kelti peraukštai kojos nuo pedalo, kad jį spaudžiant nebūtų girdėti).

Vytenis Vasyliūnas, akompanavęs smuikininkei ir dainininkei, buvo visai geras. Jis žino kada būti palydovu ir kada vadovu.

Koncertas, žiūrint iš meninio

taško, paliko malonų įspūdį, tačiau, kad ir maža salė, nebuvo klausytojais pripildyta. Tai liūdina, ypač kad iš pačių rengėjų -- studentų teatsilankė vos keli. Studentams derėtų lankytis ir į tokius koncertus, po kurių nėra šokių. G.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ!

1963. VII. 7 d.

ANTROJI JAV IR KANADOS LIETUVIŲ

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

ČIKAGOJE

(International Amphitheatre, S. Halsted & 18th Street)

Bilietai gaunami:

Cicero delikatesų krautuvė, 1425 So. 49th Ave. J. Karvelis, 3322 So. Halsted St. Marginiai, 2511 W. 69th St. Royal Blue maisto krautuvė, 4359 So. Campbell Ave. Visos JAV ir Kanados L.B. apyl.

Pasirūpinti: V. Greblinas, 6941 So. Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill.

Bilietų kainos: 2, 3, 4, 5, 6 dol.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį. Licensed by Vnesheimportorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir neįmonkam kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrį:

- NEW YORK, 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK 11, N.Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. 359 West Broadway Tel. 268-0068
- BUFALLO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halsted Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
- HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Avenue Tel. 233-8030
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio, 21 Fifth Ave. RI 3-0440
- YONKERS, N. Y., 235 Neppenhan Ave. GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue Bf 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868
- VINELAND, N.J. — W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg.

Echo Valley

LIETUVISKA VASARVIETĖ

ATIDARYTA ISTISUS METUS.

Lietuviai savininkai ELENA ir JULIUS GARMAI

Visus malonius kviečia atvykti Iš anksto kreiptis:

ECHO VALLEY

ECHO LAKE, PA.

Telef.: AREacode: 717-424-1920.

DŽIAUGSMAS — POILSIS IR RAMYBĖ POCONO KALNUOSE.

Kur vakar dienos malonumai — tampa rytdienos maloniais prisiminimais...

Puikūs ir patogūs kambariai su televizija, radijo ir voniomis, arba atskiri nameliai.

Modernus baras, didelis maudymosi baseinas ir ežerelis. 20 akrų miško, visokiausias sportas vasarą ir žiemą. Šokiai ir geras lietuviškas maistas.

Nuolaidos: organizacijoms, stovykloms, suvažiavimams.

Laiškai iš Paryžiaus

Algirdas J. Greimas

APIE BRONĮ RAILĄ IR KITOKIAS AKIMIRKAS

Šeima -- labai margas socialinis junginys. Yra joje ir moterų ir vyrų, ir jaunimo ir senimo. Suprantama, kad reakcijos į pasaulio reiškinius joje dažnai būna skirtingos.

Bet jau į vieną reiškinį tai visa Greimų šeima vienodai reaguoja. O šis fenomenas -- tai Bronys Raila ir jo pasireiškimai. Jo straipsniai vienodai mus nervuoja, vienodai iššaukia atlaidžią šypseną. Procentai, tiesa, svyruoja: kartais nervingumas pakyla iki 80%, kartais šypsena nugali.

Keistas sutvėrimas tas Bronys Raila. Kai apie jį imi galvoti, pirmiausia iš atminties iškanykyla ši jo poezijos eilutė:

-- Pasauli, bulvėn penimas,
Tau kyla naujas, nuostabus gyvenimas!

Tai jauno -- greičiausiai pasiturinčio ūkininko sūnaus -- maištaujantis, dosnus šūkis, kuris persekios Railą visą jo gyvenimą. Tai jaunystės klaida, kurią jis greit pataisys, tai slapta žaizda, kurios jis niekada neužgydys. Be šios poezijos eilutės niekaip nesuprasi Railos: nei kodėl, nei apie ką, nei kaip jis šneka ir rašo.

Už šią eilutę Greimų šeima jį ir mėgsta, ir myli. Nors jis to nežino. Nors jis tokį simpatijos motyvą greičiausiai ir atmetė.

Iš šios "prastos jaunystės" liko Broniui Railai entuziazmas, veržlumas, mostas. Kas, kad jis puolasi ginti dažnai iš anksto pralaimėtą, dažnai neteisingą bylą, -- ten kur yra Raila, yra gyvenimo, triukšmo ir dantų griežimo. Kas, kad audros dažnai keliama arbatiniam šaukštelyje -- o mūsų gyvenimas ar nesusideda dažnai iš "arbatėlių" ir "kavučių", kuriose dalyvauja ir Railos koliojami saloniniai bolševikai ir nė kiek nemažiau

saloniniai antibolševikai. Tai yra "fantastiškasis" Railos bruozas, labai gerai pagautas Vytauto Kavolio. Ir jo kartoje nerasi nei vieno lietuvių žurnalisto, kuris prilygtų jam kovingumu, politinio ir kultūrinio arsenalo gausumu, erudicija, įkandumu.

Mažai kam suprantama mano draugystė su Broniu Raila. O aš jį ne tik vertinu, suprantu -- mes dažnai, ypač Paryžiaus laikais, ir vienos nuomonės principiniais klausimais būdavome. Juk tai Senos pakrantėje, garsioje markizo de Montcalm, šauniai žuvusio beginant Quebecą nuo anglių, gatvėje, juk tai Didžiajam Paryžiaus Viešbutyje su pilnu komfortu (bet tuo metu be vandens, be šildymo, bet su telefonu gretimose kavinėse), juk ten augo, brendo, formavosi "krašto primato" sąvoka, su kuria neatsiejamai surištas Railos vardas. Toji "krašto primato" sąvoka, kuri iki šiol yra vieništelė vaisinga, naši tremties politinė idėja. Viskas kraštui (ne tautai, ne tėvynei, ne valstybei -- ar nejausti, Brony, kad nesąmoniniai patarai pasirinktas žodis kvepia Prancūzija?), nieko sau. Lietuva Lietuvoje. Pereat vita, fiat lux. Ar neatsimeni, Brony, kaip ėjome pirmą kartą į susitikimą, dabar jau išnykusioje Weberio kavinėje su anuomet labai kontestuotu Diplomatijs Šefu. Kaip p. Lozoraitis tada mūsų paklausė:

-- Tai ką vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "mettre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimt metų bus naujas pasaulinis karas?

-- Ne, -- atsakėme.

-- Na, jeigu taip, tai galima kalbėtis.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mums buvo aišku, kad apie jokių greitus Lietuvos

išlaisvinimus negali būti kalbos, kad užsienio "rezistencijos" tikslas -- Jonas Deksnys kažkodėl nemėgsta apie tai šnekėti -- tai kaip galima sumažinti ginkluotą rezistenciją krašte. Kad vienintelė įmanoma tremties politinė linija: atidžiai, su meile žiūrėti į kraštą, sekti, kas darosi pasulinėje politikoje ir visomis priemonėmis padėti tam kraštui. Tai vienintelis principas, kurį labai sunku sekti, dėl įvairių priežasčių, dėl to, kad labai lengva pasiklysti tarp kelių ir takelių, kad

"Šitaip ir sudirba žmogų Smulkūs žemės reikalai."

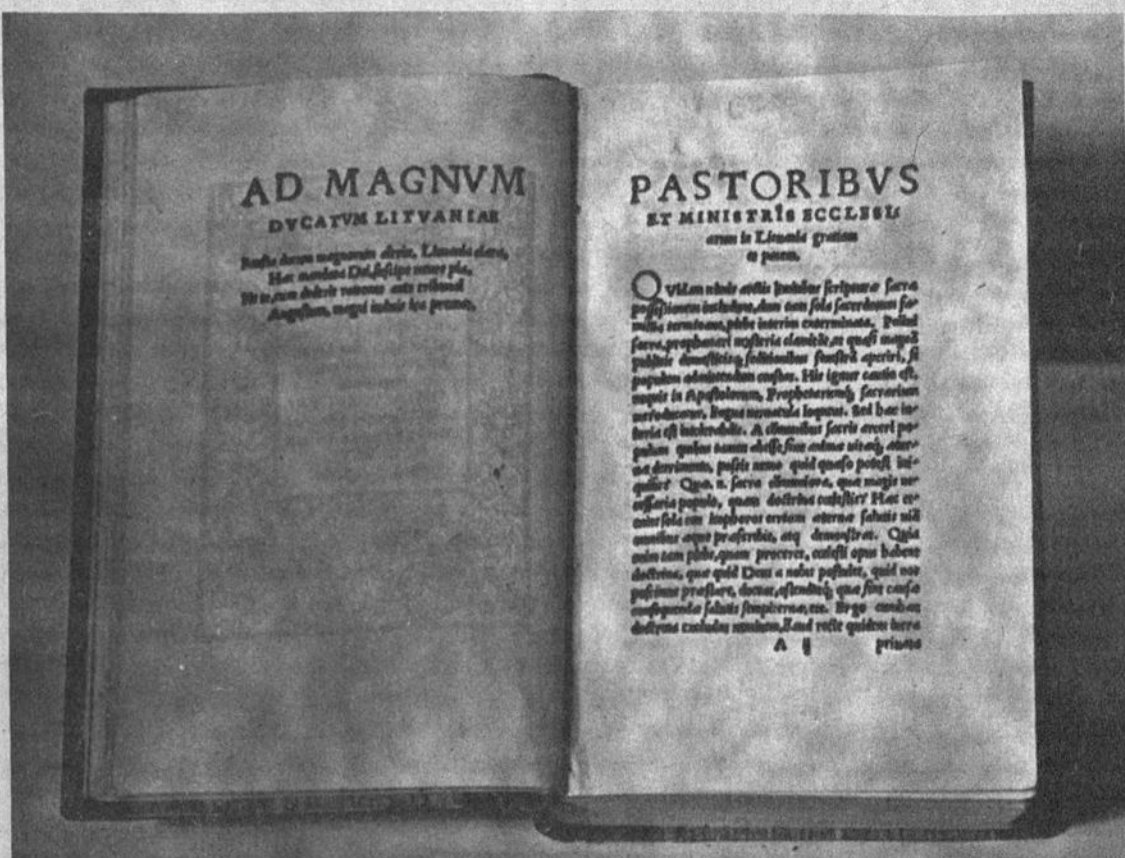
Tai kodėl tu taip pyksti šandien, kai jaunesnės kartos žmogus, Vytautas Kavolis, kita kalba ir kitais žodžiais sako tą patį dalyką?

Keisčiausia su Broniu Raila, tai, kad kiek mes sutinkame su juo dėl principų, tiek pat greitai išsiskiriame, kai tik reikia praktiškai juos realizuoti. Sutinkame, pavyzdžiui, kad reikia ypatingai mylėti ir puoselėti jaunąją kartą, nes jiniai, o nebe mes, turės gal reikalų su atgimstančios (-- Vakarams atgimstančios) Lietuvos problemomis. Pasirodo Literatūros Lankai. Aš mieliai sutinku bendradarbiauti, o mano Bronys -- taukšt jiems per galvą. Eina, lėtai juda, bet juda Metmenys -- kuone vieništelės pozityvus reiškinys visoje Amerikos lietuvių kolonijoje. Raila: taukšt per galvą. Prisiėmiau dabar parašyti -- nors esu kalbininkas, o ne literatūros kritikas -- straipsnį apie Algimantą Mackų, kuris man atrodo, kaip didelė vilitis, didelis pažadas lietuvių poezijoje. Ir jau drebu tik pagalvojęs: tikriausiai Bronys Raila galandą plunksną jam sudirbtai, tikriausiai jo straipsnis pasirodys prieš manąjį. Tai tokia mūsų draugystė: broliai prieštai.

Raila lietuviškoje visuomenėje -- tai Jungtinių Tautų Organizacija savo pasaulinėje rolėje. Žinote, tur būt, kad generolas de Gaulle ją vadina savotišku "triuku". Žmonės susirenka iš visų pakampių ir išsikoluoja, išlieja viską, ką turi ant širdies. Vieni mano, kad jie ką nuveikia, kad iš to kas nors pasidaro, o kiti juokiasi. Bet pasikolijus, visiems palengvėja.

Tokia institucija yra ir Bronys Raila. Ir aš tikiu, kai jis sako, kad jis kelia triukšmą dažnai ne dėl teisybės, o dėl paties triukšmo: iš to vis šis tas išeina. Mano žmona gražiai, man atrodo, tai suformulavo, sakydama, kad Raila užsiima ne iš-nervinimu, bet iš-nervinimu. Pagalvokite tik gerai. Algimantas Mackus, pavyzdžiui, tremties visuomenei, o tuo labiau Lietuvos kultūrininkams, gana mažai žinomas vardas. Įsivaizduokite dabar: B. Raila atsėdė vieną vakarą ir "sudirba" jį į smulkus gabaliukus. Tuojau atsiranda gynėjų. Publika susidomi, ima sekti rungtynes. Rezultatas: Mackus jau nebe nežinomas poetas, o žinomas, bet nesuprastas poetas. Skirtumas milžiniškas.

Ir štai atsiskleidžia pagaliau visa Bronio Railos didybė. Aš nesutinku su V. Kavoliu, kad jis jau dabar muziejinis eksponatas: jis dar labai gyvas, ir dar kaip! Jį jūs gal tik už poros dešėty metų į kultūrinį muziejų padėsite. O tragiška Railos didybė kitur. Dauguma mano, kad jis priklauso plėšrių žvėrių kategorijai,

Pirmoji lietuviška knyga, išspausdinta Karaliaučiuje prieš 415 metų (1547): kairėje -- dedikacinis puslapis su lotynišku įrašu "Didžiajai Lietuvos Kunigaikštystei", dešinėje lotyniška prakalba, kurią parašė Karaliaučiaus Universiteto rektorius Staphylus-Stapelage. Šiame rinkiny sudėti ir kiti Mažvydo raštai. Juos išleido Carl Winter's universitetinė knygų leidykla Heidelberge (1923).

MARTYNO MAŽVYDO ATMINIMAS CHICAGOJE

P R O G R A M A

I. Prologas:

Vydūnas: Sukilo žodis. Skaito Romas Stakauskas.

II. Referatai apie Martyną Mažvydą:

1. Teresė Pautienaitė: Martynas Mažvydas ir jo raštai.

2. Mykolas Drunga: Martynas Mažvydas -- pirmo lietuviško elementoriaus autorius.

III. Kūrybinės lemties atbalsai (simbolinis lietuvių literatūrinės raidos etiudas su gregorianiniu Mažvydo giesmės giedojimu ("Sutvertojau Pone žvaizdžių")):

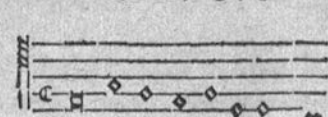
Gieda (magnetofoni n e j juostoj) muz. Antano Skridulio vadovaujamas vyrų choras. Skaito: Gražina Bičiūnaitė, Mykolas Drunga, Linas Gylys, Uosis Juodvalkis, Jūratė Juozevičiūtė, Milda Pakalniškytė, Konstancija Petrylaitė, Romas Stakauskas, Danguolė Sukelytė, Janina Tallat-Kelpšaitė, Asta Veličkaitė. — Poetas Ant. Vienažindys simbolizuojamas jo daina "Sudiev, kvietkeli" ir jo paties dainuota gaida su Mykolo Racko akompanimentu (1899 m. "Tėvynės Sargas" Nr. 1). Maironis, be skaitomo jo kūrinio, simbolizuojamas jo duetu "Nesek sau rožės prie kasų". Dainuoja Elena Bradūnaitė ir Rimvydas Vasiukevičius (Č. A. L. M-los mokiniai). Vienažindžio ir Maironio dainas paruošė muz. Faustas Strolia. Žodinės bei sceninės programos patarėjai — Domas Velička, liet. kalbos ir literatūros lektorius, aktorius Algimantas Dikinis, Lietuvos meno lektorius dail. Adolfas Valeška ir kalbės dalykų lektorius Aleksandras Dundulis.

IV. Mažvydo raštų paroda:

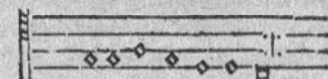
PRADESTYSE

Elifinas Schwencas.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Te es Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

Dieva prisiklaus, turį gal gėbėti ant nos anas smaitis kitiškas O Anno pany selachema įpoletenia euf. Bet od ber neltis mafula jo nota senage pagoldiau.

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ! KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEK VIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NĖŠ DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NES IŠ TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS 5th \$4.98
GERMAN BRANDY 5th \$3.98
CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98
VODKA pilna kvorta \$3.59
KRON BRANNVIN
AQUAVIT (švediška) 5th \$3.98

COCKTAILS MANHATTAN OR
MARTINI kvorta \$2.98
LIEBFRAUMILCH vokiškas vynas 5th \$0.89
NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
RICCADONNA ITAL. VERMOUTH 30 onz. \$1.15
BORDEAUX pranc. vynas 5th \$0.98

Dail. Algirdas Kurauskas kalba atidarant Audronės Skuodaitės ir Vytauto O. Virkau tapybos darbų parodą Chicagoje. Paroda sukelė meno mėgėjų tarpe didelį susidomėjimą. V. A. Račkausko nuotrauka

HOLLYWOODO VAŠKO MUZIEJUS

Žodis Hollywood pasauliui tapo idioma. Vieniems jis reiškia vietovę, gaminančią filmus, kitiems filminį meną, tretiesiems filminę pramogą, ketvirtiesiems lengvą nuotaiką, penktiesiems gražias moteris, puošnius vyrus, fantastiškus dalykus, ir pan.

Hollywoodas garsus buvusiais ir esamais artistais. Prabangios jų rezidencijos, ištaigingai lengvą nuotaiką, penktiesiems gražias moteris, puošnius vyrus, fantastiškus dalykus, ir pan.

Hollywoodas nebologai nusima, kuo jis garsus, kuo geras ir kuo blogas. Jei dažnai patys iš savęs juokiasi, nuolat save kritikuoja, net labai smarkiai. Prieš gamindami kokį filmą jie gana tiksliai nuspažėja jo vertę finansiniais, meniniais. Čia jau prasidėtų "didžiosios Hollywoodo paslaptys".

Žymiausias žvaigždės, pagarsėjusios kurio nauju filmu, šypsojamosios įspausdavo savo kokių, rankų nuospaudus šlapime Chinese Grauman's Theatre cemente. Prie televizijos akių, šimtų fotografų. Daug triukšmo, smaližių, reklamos.

Prieš porą metų svarbesnėse Hollywoodo vietose, tirštai vaikščiojamoose šaligatviuose, pradėjo įmūryti varinės artistų, amerikiečių filmui daugiau talkinusių, pavardes. Dabar jų ten šimtai. Girdi, pasaulis kaltinęs Hollywoodą, kad atvažiavusiems turistams nėra ko žiūrėti: į filmų studijas neįleidžia, žvaigždžių negalima sutikti, net filmų muziejaus nėra. Viskas uždara, tarsi mobilizaciniame kariuomenės skyriuje.

Hollywoodo viešesnių pasijudimų pradėta rūpintis prieš keletą metų. Teko ir man pamatyti brėžiniai, planai, klausinėta nuomonių. Yra labai vertingos medžiagos Hollywoodo filmų muziejui. Toksai netrukus bus įsteigtas.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

Skelbiama, net dvidešimt trejus metus "Amerikos mylimąją", buvusi filmų artistė, visų žvaigždžių karalienė Mary Pickford (g. 1893). Ji atidarė šį muziejų, įrašydama gražią dedikaciją. Vaške matoma su savo tikru vyru Douglas Fairbanks, Sr. (1883-1939) filme "The Taming of the Shrew".

Charley Chaplin klasikiniame jo filme - komedijoje "The Golden Rush". Charles Laughton kaip Anglijos karalius Henrikas VIII, su keturiomis, iš jo turėtų šešių, žmonomis. Clarke Gable su Vivien Leigh. Garsusis meksikiečių Contiflas, kuriam "visas" Hollywoodas vos įstengė įsidūlyti priimtina rankaštį. "Dešimtmėčių" garbintas James Dean, tragiškai, per greit žuvęs. Neaklėjęs komikas Buster Keaton. Pasaulio moterų širdis pavergęs Rudolph Valentino (pilnas vardas: Rodolpho Alfonzo Rafaelo Pierre Filibert Guglielmi di Valentina d'Antognuola), tegyven trisdešimt vienerius metus. Gražioji italų Gina Lollobrigida, Miklusis Fred Astaire su Ginger Rogers. Momentas iš filmo apie Afriką "Trader Horn". "Amžinasis jaunuolis" Maurice Chevalier su Jeanette MacDonald. "Linksmojoje našlėje". Gary Cooper, Norma Shearer, Al Jolson, Harold Lloyd, Greta Garbo, Roy Rogers ir eilė kitų.

Vieni pagaminti gerai, atrodo tarsi gyvi. Yra silpnai "sugauti", ir netiksliai nupildyti. Marilyn Monroe, kuriai tolygios pasaulis greit nesulauks, nuvaškinta visai prastai, atrodo paprastčiausia studentė, ar eiline sekretore. Toji moteris turėjo nuostabią "kibirkstėlę". Iš savęs, kaip artistės, labai daug reikalavo, ir daug davė. Nevykusiai nuvaškinta Brigitta Bardot, nors parinkta iš pikantiško filmo "Ir Dievas sukūrė moterį".

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

ALG. GUSTAITIS

les, atidarytas Hollywoodo vaško muziejus, oficialiai vadinamas Movieland Wax Museum. Važiuojant į Buena Park, prie pat garsios Knott's Berry Farm, per mažai populiarios, vertos aplankymo ir gero pusdienio.

Pasauliui vaškinės skulptūros žinomos tūkstančiais metų, nuo senojo Egipto laikų. Vėliau Graikija, Romos imperija. XVIII a. Europoje jau gamintos sumechanintos vaškinės figūros, judinančios rankas, mirksinčios, alsuojančios ir pan.

Hollywoodo vaško muziejus jau kainavo virš pusantro milijono dolerių. Yra apie 100 figūrų. Kai kurių vien rūbas kainavo puse tūkstančio dolerių.

Pagaminti gerą vaškinę statulą - figūrą nelengva. Reik daug duomenų, nekalbant apie gausybę foto nuotraukų. Gaminamos iš bičių vaško. Ant figūrų nededami dirbtiniai plaukų perukai, bet, skelbiama, kiekvienas plaukas į galvą įsodinamas atskirai. Kvadratiniam inčiui reikia apie 150 pavienių plaukų.

Akių spalva, rūbai, batai, puošmenys, judesys ir kt. stengiamasi atlikti kuo tiksliausiai. Veido išraiška, svarbiausioji vaškinės figūros dalis. Visa kita turi atitikti tikrąjį galvą.

Prie Movieland Wax Museum stovi auksiniai atrodantis Rolls-Royce su žofieriu ir filminių pabaisų charakteriu Frankenšteinu.

Muziejuje figūros turi pavardę, filmą. Židrovai privalo pats orientuotis, šiek tiek nusimanyti apie filmą, artistus, režisierius.

Priekiniame pakilime matome D.W. Griffith (1875-1948). Pradėjęs žurnalistu, rašytoju, poetu. David Lewelyn Wark Griffith tapo ne tik amerikiečiu, bet viso pasaulio modernaus filmo pradininku. Iki jam ateinant į filmų

pasaulį, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

Skelbiama, net dvidešimt trejus metus "Amerikos mylimąją", buvusi filmų artistė, visų žvaigždžių karalienė Mary Pickford (g. 1893). Ji atidarė šį muziejų, įrašydama gražią dedikaciją. Vaške matoma su savo tikru vyru Douglas Fairbanks, Sr. (1883-1939) filme "The Taming of the Shrew".

Charley Chaplin klasikiniame jo filme - komedijoje "The Golden Rush". Charles Laughton kaip Anglijos karalius Henrikas VIII, su keturiomis, iš jo turėtų šešių, žmonomis. Clarke Gable su Vivien Leigh. Garsusis meksikiečių Contiflas, kuriam "visas" Hollywoodas vos įstengė įsidūlyti priimtina rankaštį. "Dešimtmėčių" garbintas James Dean, tragiškai, per greit žuvęs. Neaklėjęs komikas Buster Keaton. Pasaulio moterų širdis pavergęs Rudolph Valentino (pilnas vardas: Rodolpho Alfonzo Rafaelo Pierre Filibert Guglielmi di Valentina d'Antognuola), tegyven trisdešimt vienerius metus. Gražioji italų Gina Lollobrigida, Miklusis Fred Astaire su Ginger Rogers. Momentas iš filmo apie Afriką "Trader Horn". "Amžinasis jaunuolis" Maurice Chevalier su Jeanette MacDonald. "Linksmojoje našlėje". Gary Cooper, Norma Shearer, Al Jolson, Harold Lloyd, Greta Garbo, Roy Rogers ir eilė kitų.

Vieni pagaminti gerai, atrodo tarsi gyvi. Yra silpnai "sugauti", ir netiksliai nupildyti. Marilyn Monroe, kuriai tolygios pasaulis greit nesulauks, nuvaškinta visai prastai, atrodo paprastčiausia studentė, ar eiline sekretore. Toji moteris turėjo nuostabią "kibirkstėlę". Iš savęs, kaip artistės, labai daug reikalavo, ir daug davė. Nevykusiai nuvaškinta Brigitta Bardot, nors parinkta iš pikantiško filmo "Ir Dievas sukūrė moterį".

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pasulyje niekad nebuvo ir vargu ar kada bus tiek sujūdimų: kaip pasirodžius "Tautos gimimui". Kiekvienas artistas, režisierius, filminėmis temomis besidominantis asmuo turi susipažinti su D. W. Griffith kūrėba.

1962 gegužės 4 d., keliolika mylių pietų linkui nuo Los Angeles, visi laikėsi vienai banalios "taisyklės": kiekviena filminė scena prasidėdavo įeinant aktoriumi ir nenutrūkdavo iki jo išėjimo. Artistai rėdomi pilname ūgyje. Judėsiai išpūstai staugūs, tuo lyg atpiktų neturimo garso trūkumą. Vaidintojai elgėsi tarsi ant sūklių traukimos lėlės. Ir tik D.W. Griffith išdrįso sulaužyti Hollywoodo nevykusias taisykles. 1915 kovo 3 d., po kelerių metų įtempto darbo, Liberty teatre New Yorke pradėjo rodyti savo filmą "The Birth of Nation", kuris ne tik išklėlė autorių, bet jau užtikriną garbingą vietą filmų istorijoje. Pas

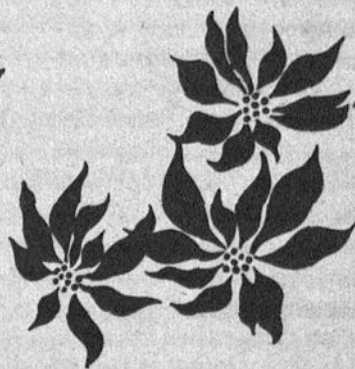
Leonas Barauskas, Birutė Pūkelevičiūtė, Kazys Veselka ir Zigmantas Lapinas.

DIRVOS VAKARAS

1963 M. GEGUŽĖS 4 D., 7 V. V.

Slovenian Auditorium salėje,

6417 St. Clair Avenue

Programoje: DAILIOJO ŽODŽIO KONCERTAS, dalyvauja

buv. Montrealio Lietuvių Dramos Teatro aktoriai: režisierė ir dramaturgė — BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ, LEONAS BARAUSKAS, KAZYS VESELKA.

Muzika — ZIGMO LAPINO. Programos vedėja — VILTIS VAIČIŪNAITĖ.

Bilietai — po \$3.00, \$2.50, \$2.00 ir \$1.00 gaunami DIRVOJE.

KONCERTO PRADŽIA 7 VAL. VAK.
PO KONCERTO ŠOKIAI IR TURTIN-
GAS BUFETAS.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Dirvos vakaro rengėjai jau pasiruošę pakelti uždangą

O uždangai pakilus, išgirsime dailiojo žodžio koncertą, kokio dar nebuvo matę ir girdę.

Pajėgiausios lietuvių dramų teatro jėgos, dramaturgai, rašytojai ir režisierė Birutė Pūkelevičiūtė vadovaujant, atliks rinktinę programą, gi pabaigai turėsime progos susipažinti su dideliu pasisekimu Chicagoje praėjusio Aukso žaštes spektaklio būdingiausia dalimi — Stebuklų Naktis, vaidinant B. Pūkelevičiūtę, K. Veselką ir L. Barauską.

Programa neužtęsta, bet įvairi, puikiai parinkta ir paruošta, be to, pakankamai originali. Bet ją reikia pamatyti, kad galėtume įvertinti.

Programos pradžia 7 val. vak. Bilietai gaunami Dirvoje šeštadienį gegužės 4 d. iki 2 val. p. p., Slovėnų Auditorijoje prie įėjimo nuo 5:30 val. vak. Bilietų kaina nuo 3 iki 1 dol.

Po koncerto, šokiai ir vaisės.

• **Diskusijos apie Lietuvos laisvinimą** (tarptautinių, kultūrinių ir organizacinių atžv.) jau šį sekmadienį po Sumos šv. Jurgio parapijos salėje.

Suglaustus pranešimus padarys adv. J. Smetona, dr. R. Šilbajoris ir Vliko narys A. J. Kasiulaitis.

Lietuvos išlikimas parei-

LB II apylinkės Clevelande naujoji valdyba. Sėdi iš kairės: Karsokas, Vasiliauskas, Karalis, Gaižutis, Karpis, Stuogis ir pirm. Eidimtas.

na nuo mūsų pačių — visų mūsų veiklumo, veiklos sistemingumo, takto...

Dalyvaukime diskusijose visi vardan tos Lietuvos: paieškime bendrų tinkamiausių savo krašto laisvinimo kelių.

• **LB Clevelando I Apylinkės nauja valdyba.** Balandžio 7 d. metiniame susirinkime išrinkta Clevelando I Apylinkės valdyba: Feliksas Eidimtas, pirm.; K. S. Karpis, vicepirm. (valdyboje dalyvauja nuo pat apylinkės įsteigimo, jau 11 metų); Vytautas Stuogis, sekr.; Kazys Karalis, ižd.; Kazys Gaižutis, švietimo-kultūros reikalams; Albinas Karsokas, solidarumo įrašų; A. Vasiliauskas, parengimų.

Savo posėdyje valdyba aptarė plačią savo veiklos

programą šiemetams. Pats pirmutinis reikalas yra ruošimas vakaro paremti Clevelando šokėjų kelionę į Tautinių Šokių šventę Chicagoje. Clevelande tas vakaras rengiamas šeštadienį, birželio 8, šv. Jurgio parapijos salėje.

Kitas didelis šių metų įvykis bus rengimas Clevelando apylinkės dešimtmečio gyvavimo paminėjimo, sutariant su Tautos šventės diena rugsėjo 7 ir 8 d. Tą dieną I apylinkė pasiryžus įvesti tradicinę metinę Bendruomenės šventę, ir rengti su iškilminga programa.

Apkalbėjo ir kitus įvairius sumanymus, paskaitų rengimą, parodą ir t.t., apie ką su laiku bus plačiau pranešta.

• **Susisiekimo komisijonierius Sam Skerotes** per

televiziją ir radiją padarė griežtą įspėjimą Clevelando mokyklų mokiniams, kad vykdamie i mokyklas ar iš jų į namus, gatvių pašaliais sustoję nebandytų sulaikyti automobiliais važiuojančius, prašydami pavėžėti. Priešmesčiai turi išstatyti prie gatvių iškabas skelbiančias "NO HITCH HIKING". Tuo daugiausia užsiima jaunimas. Jei lietuvių jaunimas taip daro, patartina drausti.

Skerotes pareiškė, jog policija laikysis įsakymo jaunuolius, sugautus taip darant, areštuoti. Nuvežus policijos nuovadon, bus pašaukiami suimto jaunuolio tėvai į pasiimti, su griežta pamoka visiems prisilaikyti policijos įvestos tvarkos. Suimtus antrą kartą policija baus pinigineis pabaudomis.

Tai reikalinga išvengimui augančių susisiekimo nelaimių mieste, sako Skerotes.

Vilniaus legenda

Tai kiekvieno mūsų pasididžiavimas: ji primena mums didžiavųjų laikus. Ją girdint, tartum ekrane, slenka pro mus Gediminas, krivių krivė Lizdeika. Rodos, girdi, kaip staigia geležinis vilkas Gedimino kalne...

Lietuvių rašytojų apdailuotas Vilnius, o ir mūsų pačių lūpomis kartoti žodžiai: "Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim", daugelio širdyse tebėra gyvi. Tačiau, svetimoj šalyj gyvenant, meilė mūsų tėvynės praeičiai — tik rusena. Ji rusena suaugusiuse, o jaunimui turi būt įjėbta.

Ir štai šv. Kazimiero Lituanistinė Mokykla š. m. gegužės mėn. 11 d., 7 val. vakaro, Naujosios parapi-

jos salėje stato Mykolo Venclausko parašytą "Vilniaus legendą". Režisuoja Z. Peckus, dekoracijos — Algio Muliolio.

Tai ir bus vienas iš tų vakarų, kuriame atsiskleis tėvynės praeitis savo grožiu. Vakaras, kuriame Gedimino dvasios žodžiai sustiprins mūsų viltis, kad "ties Vilnium nušvis laisvės saulė".

Rengėjai kviečia visus, kurie gali atsilankyti. Po vaidinimo — vaisės ir šokiai grojant geram orkestrui.

Bilietai iš anksto gaunami pas mokyklos tėvų komiteto narius, o vėliau — prie įėjimo.

• **Jurgis Bakūnas**, šv. Jurgio parapijos 8 skyriaus mokinys, laimėjo pirmą vietą ir \$25.00 premiją, geriausiai pasirodęs rašinių konkurse, paskelbtame Serra Club. Tema "Kodėl žmogus privalo būti religingas?"

Konkursas skelbiamas valstybiniu mastu. Jaunasis Jurgis Bakūnas, laimėjęs šiaurės rytų regijone pirmą vietą, turi visus davinius iškilti aukščiau ir — linkime jam drąsos ir sėkmės!

BETTER LAWNS AND GARDENS CO.

V. Apaniaus vadovaujama, atlieka sodininkystės patarimus ir patarimus. Be to galite nusipirkti pievoms trąšų, chemikalų, sėklų ir įvairių augalų. Prie progos užsukit ar naskambinkit

12518 Lake Shore Blvd.
Cleveland 8, Ohio.
Tel. PO 1-5614.

SEWING MACHINE OPERATOR

Steady employment — high hourly rate and piecework — pleasant working conditions — paid holidays and vacations.

Work-Wear Corporation

1768 East 25th St.
South of Payne Ave.
(51, 52)

GERI NAMAI

6 kamb. vienos šeimos į šiaurę nuo Lake Shore Blvd., didelis namas, pilnas rūšys, 2 garažai.

5 kambarių netoli E. 185, tik 20 metų senumo, geras nedideliai šeimai.

Plytinis, 4 metų senumo, 4 miegamieji, 2 pilnos vonios, padalintas rūšys, 2 garažai.

Mažesnis, tik 2 miegamieji, viskas viename aukšte, arti E. 185 gt., geras.

2 šeimų labai gerame stovyje — plytinis.

2 šeimų nedidelis, beveik naujas, netoli Euclid gatvės, garažai, gražiai įrengtas rūšys.

Naujas Wickliffe, 3 miegamieji, prašo tik \$18,500.

Trijų miegamųjų Euclide prie E. 185 gt., labai švarus.

Krautuvė ir namas prie E. 185 gt., nebrangus, galima viršų gyventi, o apačioj prekiauti.

Netoli Twist-Drill Co., 4 šeimų plytinis ir 2 šeimų nedidelis ant vieno sklypo, prašo tik \$23,000, \$300 pajamų į mėnesį.

Turime du apleistus namus prie Naujos parapijos. Norintieji dirbti ir turintieji jėgų galėtų pirkti.

Norintieji pirkti, parduoti, ar mainyti, prašome sustoti ar paskambinti į

EAST SHORE REALTY United Multiple Listing Service

Juozas Mikonis — Realtor
780 E. 185 IV 1-6900
Res. KE 1-2190

• **Parduodamas automobilis** — 100 de luxe 1959 m. modelis.

Skambinti tel. MU 1-9008 po 6 val. vak. (51-53)

• **Išnuomojamas kambarys** prie Naujosios parapijos.

Telefonas: 481-7112.

APARTMENT FOR RENT

4024 E. 26 NEWBURGH Hgts. area, 4 Rooms down \$70.00, 4 Rooms up \$85.00 all utilities paid for except electric. Quiet, clean apt. Basement, yard. Telephone: BE 1-2900 — IM 7-7080. (68)

HOUSE FOR SALE

NEWBURGH HGTS., 4024 E. 26. By owner. (2) 4 Room suite. (2) 2 Room suite. Private Baths, gas furnace. Must sacrifice. \$15,400. Telephone: 883-9856 — after 6 P. M. IM 7-7080. (68)

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Clevelande penkto skyriaus mokiniai su savo mokytoju J. Žilioniu ir kapeilonu kun. J. Grigoniu.

KAS IR KUR?

• Dirvos novelės konkurso pirmasis laureatas bus paskelbtas koncerto metu, gegužės 4 d., šeštadienį, Slovėnų salėje.

Konkurso jury komisija, kurią sudarė H. Nagys, J. Jankus ir Al. Laikūnas, kad ir keblomis sąlygomis (išsiskirstę po tolimas vietas), sklandžiai ir darniai atliko savo pareigą ir laimėtojas buvo išaiškintas ir jo kūrinys išnagrinėtas be kliūčių.

Dirvos redakcija šia proga reiškia savo padėką jury komisijos nariams ir taip gausiai konkurse dalyvavusiems mūsų rašytojams.

Gili padėka priklauso mecenatui Simui Kašeliui Chicagoje, novelių konkursų pradininkui.

Dirvos novelės konkursai bus skelbiami kas metai, tad reikia tikėtis, kad ir sekančiame konkurse novelių derlius nebus menkesnis.

Tenka apgailestauti, kad novelės konkurso materialinės sąlygos ir nuotoliai neleidžia laimėjusio autoriaus čia vietoje tinkamai pagerbti.

Reikia tikėtis, kad tam atsiras sąlygos ateityje.

• Vytautas Kavolis, Defiance Universiteto, Ohio, sociologijos ir antropologijos profesorius, pasirodė savo straipsniu "Abstract Expressionism and Puritanism" The Journal of Aesthetics and Art Criticism žurnalo XXI/3 nr. skiltyse.

• Papildant Dirvoje tilpusią informaciją (balandžio

10 d. Dirvos nr. 42) apie muz. P. Ambrazą, šv. Jurgio parapijos Clevelande vargonininką, tenka pridurti, jog muz. P. Ambrazas muziką yra studijavęs Kaune pas prof. J. Naujalį, J. Tallat-Kelpšą, Juliją Starką, A. Kačanauską, J. Bendorių ir Klaipėdos Konservatorijoje švietimo Ministerijos muzikos ir dainavimo mokytojų kursuose.

1928 m. spalio 1 d. išlaikius egzaminus Klaipėdos Konservatorijoje, P. Ambrazas įsigijo dainavimo ir muzikos mokytojo diplomą.

Tremtyje savo muzikos žinias papildė Regensburge ir Nuerenberge.

• Leonas ir Juzė Jaugėliai balandžio 27 d. atšventė savo artimųjų tarpe vedybinio gyvenimo 50-tąjį sukaktį.

L. Jaugėlis Lietuvoje buvo žinomas statybos rangovas; nors dabar gyvena Montreale apylinkėje, bet vis nepraranda vilties pamatyti savo gimtąjį kraštą.

Šiuo metu džiaugiasi turėdami savo kaimynystėje dukterį dail. Šablauskienę su šeima ir būdami nuolatinėje globoje sūnaus inž. Stasio ir marčios dr. Aldonos. Dažnai juos aplanko dukrė iš Chicago, visi penki anūkai ir viena proanūkė.

• Jonas ir Albina Bražauskai, iš Waterbury, Conn. istoję i Lietuviu Fondą nariais imokėdami savo pirmąją šimtinę.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

V. Petravičiaus ir J. Pautieniaus meno parodos Los Angeles rengėjai su dail. J. Pautieniu. Sėdi iš kairės: D. Polikaitienė, dail. J. Pautienius, B. Skirienė. Stovi: Lietuvių Dienų redaktorius B. Brazdžionis, Aldona Brazdžionienė, Liet. Dienų leidėjas A. Skirius ir L. Dienų administratorius J. Andrius.

• Petravičiaus ir Pautieniaus, žinomų lietuvių dailininkų, meno kūrinių paroda iškilmingai atidaryta balandžio 21 d. Lietuvos konsulo dr. J. J. Bielskio Los Angelėje, Calif. Paroda susidomėjimas didelis. Lietuviai nupirko nemaža paveikslų. Dail. J. Pautienius Los Angelėje pasiliks ilgiau. Galvoja net persikelti visam laikui.

• Dirvos bendradarbio Tado Mickaus antro sūnelio, Edvardo, krikštynų balius įvyko balandžio 20 d. Dalyvaujant gausiam laimingų tėvų pakviestų artimųjų būriui, linksminasi lietuviškų dainų, žaidimų, muzikos fone. Jie gyvena Kalifornijoje prie Los Angeles.

* "Muzikos žinios" išleido komp. Broniaus Budriūno giesmę "Sveika Marija" pritaikytą solo, chorui ir vargonams. Reikia pažymėti, kad jų išleidimo kaštus padengė Paulina Petkus, gyv. Monrovia, Kalifornijoje.

GALDIKO DARBŲ PARODA PHILADELPHIJOJE

Gegužės 4 d., ateinantį šeštadienį, 4 val. p. p., Philadelphiaje žinomojo lietuvių bankininko C. Chelede no vadovaujamo Liberty Federal Savings & Loan Association patalpose, 202 North Broad St., atidaroma dailininko Adomo Galdiko darbų paroda, kurią globoja Lietuviu Bendruomenės Philadelphia Apylinkės Valdyba. Atidaromąjį žodį tars dailininkas Romas Viešulas.

Paroda bus atidara iki gegužės 12. Lankomosios valandos: darbo dienomis banko darbo valandomis, o gegužės 4, 5, 11 ir 12 nuo 4 iki 10 val. vakare.

Nežiūrint, kad rugsėjo mėn. 10 d. Jonui Roukui sueina 75 metai, jis yra dar aktyvus savo profesijoje kaip dailydė-meistras. Fotografijoje matome jį dengiant namui stogą.

Scena iš linksmos A. Rūko komedijos "Bubulis ir Dundulis", kuri bus suvaidinta Los Angeles Dramos Sambiūrio gegužės 11 d. 8 val. vak. Assistance League Play House, 1367 N. St. Andrews Pl. Nuotraukos: Bubulis -- V. Gilyis ir Dundulis -- J. Janušauskas.

L. Kančausko nuotrauka

AMŽIUS NETRUKDO 74 METU AMŽIAUS LIETUVIUI

Columbus, Ohio vietinis laikraštis idėjo straipsnį ir fotografiją apie mūsų tautietį Joną Rouiką. Franklin County Congreso atstovas Samuel L. Devine tą progą jį pasveikino.

Nežiūrint, kad rugsėjo mėn. 10 d. Jonui Roukui sueina 75 metai, jis yra dar aktyvus savo profesijoje kaip dailydė-meistras. Fotografijoje matome jį dengiant namui stogą.

Be savo profesinio darbo Jonas neužmiršta ir lietuviškų reikalų. Lanko lietuviškus subūvimus ne tik Columbus mieste, bet pasiekia ir Clevelandą. Skaito lietuviškus laikraščius, neatsilieka ir pinigine auka.

Nežiūrint, kad jis paliko Lietuvą 1912 metais, bet labai gerbia nusipelnčius Lietuvai žmones, o ypatinai aukštai vertina a. a. prezidentą Antaną Smetoną ir jo šeimą.

Neužmiršo Jonas Rouikas ir naujai atvykusių lietuvių i Columbus, surasdamas darbų arba priimdamas dirbti pas save.

Linkėtina Jonui Rouikui dar ilgus metus būti sveiku ir aktyviu.

A. J.

Nuo Telšių iki Melbourne

VINCAS NAVICKAS
buv. Lietuvos Konsulato sekretorius Charbine

Kur jų nėra ir kur jų nebuvo? Klausimas, tinkas ne tik dabartinei mūsų išeivių kartai. Lietuva maža, bet lietuviai pažįsta pasaulį ir pažįsta jį ne nuo šiandien.

Vincas Navickas, 1890 m. gimęs Varnių valsč., Telšių apskr., keliavo ilgą kelionę, kol atsidūrė tolimoj Australijoje.

17 m. amžiaus būdamas baigė šiaulių gimnaziją. Lankė buhalterijos kursus Kaune. Dirbo gubernatoriaus kanceliarijoje Kaune. Gi gero bičiulio inž. Popėlio kviečiamas 1915 m. išvyko į Charbiną, kur gavo geresnę buhalterio tarnybą Rytų Kinijos geležinkelio valdyboje, kurioje teko išbūti iki 1934 m.

Tarnyba lieka tarnyba. Bet neteko pamiršti ir visuomeninių reikalų. 1933 m. kartu su kun. Vladu Mažonu buvo įsteigta Charbino Lietuvių Piliėčių Draugija, kuriai priklausė 700 narių.

Medžiaginiai prasimušęs V. Navickas, įsigijęs net parfumerijos fabrikėlį, rėmė ne tik darbu, bet ir lėšomis lietuvių veiklą. Ne veltui 1934 m. Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerijos buvo paskirtas Lietuvos Konsulato Charbine sekretorium ir tame poste išbuvo iki 1940 m. liepos mėn., kada Sov. Sąjungai okupavus Lietuvą, buvo privestas apleisti konsulatą.

Komunistinis režimas su likvidavo ilgų metų darbą ir jo vaisius. 1952 m. V. Navickas ir vėl liko tuščiomis rankomis.

Sošlūbavo sveikata ir atėjis atrodė beviltiška, kol Australijoje atsidūrusių kunigu Eisymonto ir But-

kaus dėka atsidūrė Australijoje.

Šiuo metu V. Navickas gyvena vienoje Melbourne prieglaudoje (Nazareth House) su savo žmona ir džiaugiasi lietuvių geraširdžių parūpinta pastoge ir duonos kėsnium.

Kun. Eisymontas yra buvęs Charbino lietuvių parapijos klebonas.

Nuo Varnių iki Melbourne — ilgas ir vingiuotas kelias. Kiek gi lietuvių tą taką yra išmynę?

VASAROS ATOSTOGOMS ARTĖJANT

Vieni jau turi susiplanavę vasaros atostogas, kiti dar galvoja, kur geriausia jas praleisti.

Ta proga kyla klausimas, ar daug kas žino ir ką žino apie atostogas Pensilvanijos Poconos kalnuose ir slėniuose, kur vasarviečių įrengimai, gamtos žavumas ir įvairumas ne veltui suteikia Echo Valley vietovei atostogaujančių rojus vardą.

Išidėmėtina ir tai, kad toje žavingoje ir visų skoniui pritaikytoje vasarvietėje vieną žymiausių vietų užima vasarvietės savininkas lietuvis J. Garmus.

Iš jo skelbimo Dirvoje galite sužinoti, kokiomis sąlygomis ir ką galite veikti, vasarodamas vienoje iš žymiausių vasarviečių. Parašius ar paskambinus J. Garmui (Echo Valley, Echo Lake, Pa.), gausite ir katalogus, kurie dar vaizdingiau, dar aiškiau suvilius ir pakreips jūsų planus šios vasaros atostogoms.

Palaiykime savus vasarviečių savininkus ir kartu pasidžiaukime atostogomis vietovėse, kurios tikrai patogios susisiekimo atžvilgiu ir kuriose rasite nuoširdų, lietuvišką svetingumą patarnavimą.

BOSTON

• Seniausia lietuviška radijo programa Naujojo Anglijoje 29 metų sukaktuvių talentų popietėje ir gražuolės "Miss Lithuania of N. E." baliuje už geriausiai pasireiškusių talentus dovanas laimėjo: 1) Milda Bakšytė už skambinimą; 2) Laima Baltušytė už eilėraščių; 3) Eglė ir Darius Subatkevičiai už šokių; 4) Jeanne Šumskytė už baletą; 5) Ramunė ir Saulius Cibai už dainavimą. Už gražius murgučius dovanas laimėjo: Vera Marcelionienė, Lillian Gailienė ir Antosė Mathus. Šokių kontestus laimėjo: "Mamės ir Papės" polka Ona ir Kazys Ulevičiai, "Jaunimo polka" laimėjo Eugenija ir Pranas Račkauskai, valsa — Marija ir Jurgis Jurenai.

Dėkojam visiems atsilankusiems, talentams, parengimo talkininkams — Onai Gaputenei, Uršulei Sadukienei, Bronėi Venckienei, Monikai Plevokienei, Bronėi ir Onai Vaičiutienėms, Antaninai Prakapienei, Albinai Skoltanis, Eugenijai Račkauskienei ir Donatui Voleišai už puikų tortą.

Dėkojame biznieriems ir organizacijoms už programos skelbimus, laikraščiams už patalpinimą korespondencijų.

Baigiant pranešam, kad šių radijo programų metinis piknikas įvyks rugpjūčio 11-tą, gražiam, maloniam, lietuviškam Romuvos Parke, Brocktone. Prašome kitų organizacijų tą dieną nerengti kito pikniko. Kviečiame visus praleisti tą dieną linksmiai su mumis. Ačiū.

Steponas ir Valentina Minkai

Kazimieras Valeika, East Chicago lietuvių kolonijoje praeitais metais suorganizavo Liet. Fondui 1,000 dol. LF kason įnešdamas vietos liet. B-nės vardu. Nuotraukoje Kaz. Valeika ir jo žmona Valerija, kuri yra aktyvi ir nuoširdi visuomenininkė.

Iz. Valančiaus nuotrauka

LB East Chicago valdyba. Sėdi iš kairės: Antanas Čekas, valdybos narys, Stepas Karvelis -- kasininkas, Petras Indreika -- pirmininkas, Jonas Rimkūnas -- vicepirmininkas ir Juozas Liūbinas -- sekretorius.

Iz. Valančiaus nuotrauka